

דברי הכפר

מהדורה מיוחדת לחגיגות השבעים

מזל טוב!

כפר-הנשיא

1948 - 2018

70

גיליון מס' 2526 ט"ו באב תשע"ח * 27 ביולי 2018

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: שושנה שרקי sachlav@kfar-hanassi.org.il

משולחן העורכת

"הבה נגילה... מוכרחים בלב שמח, מוכרחים..."

הזמן נתן לנו אֶרְכָּה וזכות, לחיות לצד וותיקי הקיבוץ שעוד איתנו לימים ארוכים בבריאות טובה, שמחה ונחת. הסתכלו להם בעיניים ותראו כמה חיות ושמחה והודייה יש בהן. על החיים, עם כל הקושי החדווה העבודה והסיפוק. כמה טוב הם יודעים וידעו לעשות, למען עצמם, למען הארץ, למען הרעיון, להקים ולבנות בית לעצמם ולדורות שיבואו אחריהם.

"נבנה ארצנו ארץ מולדת, כי לנו ארץ זו". בעבודת האדמה, בעבודת כפיים קשה ובלתי מיומנת, הם עשו. ובערב רקדו ושמחו על שהצליחו, למרות כל הקשיים. את החלוצים האלה מכנים אנו בשם: **וּוּתִיקִים**. זכינו, והם חלקם עדיין חיים בינינו.

קצת שקטים הם היום, אבל נוכחים. הם רואים את השינויים שקורים סביבם, חווים אותם על בשרם; בחיך, בסלחנות, בקבלה ובאהבה. מי ידמה להם ומי ישווה להם. דור הענקים של הארץ הזו.

היום אנחנו שמחים איתם, ומלאי הערכה והודייה להם.

פתחנו בברכות מקברניטי הקיבוץ של היום. המשכנו בפרק בו ראיין פלח של בנים וחברים, שבדרך כלל לא נשמע קולם. כל אחד מהם ברך אותנו בברכות מעומק הלב. מי ייתן ותקיימנה ברכותיהם.

ואז ניסינו לזהות איך רואה וחווה כל חבר מהראשונים שלנו, את שני אורחות הקיבוץ, וביקשנו את ברכת הבית שלהם.

לא נשכח את אלה שאינם כבר בינינו, שלאורם חיינו את הקיבוץ והאמנו בו.

תודה לדליה זלצברג חברה נאמנה, שתמכה והתנדבה לראיין חברים.

תודה לחברתי דורית צחור, שהקלידה עבורי את כל הראיונות שהקלטתי, אין מי שישווה לה בהקלדה במהירות שיא. תודה למרים כהן שהגיהה בהקפדה.

ותודה לכל המרואיינים על סיפורים מופלאים ועל לב אוהב.

לבסוף תודה לכם קוראים נאמנים, בלעדיכם לא היה עבור מי לכתוב. קריאה מהנה ומעשירה מכל הבחינות.

חג שמח כפר הנשיא!

ש.ש

לחברים שלום!

הגעתי לכפר הנשיא בסוף חורף 2015 לראיונות למשרת המנכ"ל. כבר אז הרגשתי שהגעתי לקיבוץ שונה, במשהו שטרם ידעתי לשים עליו את האצבע. ובכל זאת דיי נדיר לפגוש קיבוץ עם דרקון על חדר אוכל, כבשים חלודות ממתכת בכל מיני מקומות וזולה, לא זולה מלשון זול אלא zoola, לפחות אחת, לאורך הכביש המוביל לחניה. מאוד התרשמתי מהשלט המורה על חניה ברברס והציות לו ואמרתי לעצמי: "אווירה של זריקות אבל יש משמעת!" לא חלפו ימים רבים והבנתי שהשלט וכיבוד הכתוב עליו הוא היוצא מן הכלל המעיד על הכלל.

אני מניח שהרבה מהמצטרפים החדשים, שחלקם כבר ותיקים, נמשכו לאווירה הזרקה עם נגיעות של אנרכיה...מאור הפנים של הוותיקים רק העצים את החוויה הראשונה. כאילו שנות ה-60 וה-70 בעיצומן, ותכף ג'ניס ג'ופלין, עליה השלום, או כל שם אחר בכיוון יבואו לקחת דואר.

נראה לי שהערגה או הערגנות במאיר אריאלית היא לאווירה המיוחדת הזו, המאפשרת לאנשים להרגיש חופשיים ולקהילה סובלנית ומאפשרת. הרצון לשמר את הייחוד הזה הוא מובן מאוד.

אנו עוברים ימים לא פשוטים, רובנו מבין שיש לחולל שינוי שיבטיח את עתידו של המקום, חברותיו וחבריו, ייתן תחושת ביטחון ויאפשר צמיחה חברתית וכלכלית. כמו שכתב המשורר הלא לאומי: "או ש או ש ככה אי אפשר". שינוי שיש לו מחיר. אך בלעדיו אי אפשר.

עלינו למצוא את הדרך שנראית בלתי אפשרית: לשמר ולא לוותר על הייחודיות של כפר הנשיא, אך לא לחשוש מוויתור על דפוסים אלו ואחרים שהביאו את הקיבוץ למקומות, שאנו חפצים לא להישאר בהם.

אנו רוצים לעשות את הנדרש בתהליך של הסכמות. בידנו הדבר.

חג 70 שמח

אלי בן-עמי מנהל המשק

לחברי כפר-הנשיא לכבוד חג ה

ראשית – ברכות מכל הלב ליום ההולדת העגול והמיוחד.

לא פשוט להגיע לגיל שבעים כאדם אחד, על אחת כמה וכמה כקהילה שלמה, חיה ותוססת.

אני נמצא אתכם קצת יותר מחודשיים, עדיין לא בטוח שאני מבין את ה – D.N.A - המקומי, ולמרות זאת רוצה לברך אתכם על שבעים שנה של מציאות משותפת.

לא פשוט – אבל אפשרי, אז אנסה.

פגשתי כאן אנשים מאוד איכותיים, שנאבקים על האמת האישית שלהם מכל הלב.

פגשתי כאן קהילה מאוד מעורבת ואכפתית שכל עניין, גדול כקטן, מתפתח מהר מאוד לעוצמות משמעותיות שמציבות אתגרים מהותיים על בסיס יומי.

פגשתי כאן קהילה עם פוטנציאל מדהים, שלא מצליחה לנצל אותו לתנופה והתפתחות, ממגוון מאוד רחב של סיבות.

זה קצת הזכיר לי את הסיפור על קבוצת האבירים על סוסים משובחים שעומדים סביב עגלה מלאה זהב השקועה בבוצ, וכל אחד מהם מנסה למשוך את העגלה לכיוון שלו.

התוצאה היא שהעגלה מתחילה להתפרק וכל הזהב שעליה עומד לשקוע בבוצ.

רק אז הם עוצרים, חושבים קצת ומבינים, שכדי לחלץ את העגלה מהבוצ ולהרוויח את הזהב, כדאי שהם יתחילו לשתף פעולה, להקשיב אחד לשני, לוותר קצת על הצרכים והרצונות האישיים ולגבש את הפעולות שיביאו את כולם למשוך לאותו הכיוון – יחד – עד לחילוץ העגלה, וכך יוכלו ליהנות כולם מהזהב שבה.

אז לכבוד חג ה – 70, אני מאחל לכל האוכלוסייה שמרכיבה את כפר-הנשיא היום, שנדע למצוא את הדרך לחשוב, להקשיב, לוותר קצת, להסכים קצת, ולשתף פעולה כדי להוציא את העגלה לדרך המלך, וליהנות מכל הזהב הזה שבתוכה.

מזל טוב וחג שמח

גל סער מנהל קהילה

אפרים מעיין

בן משק שהוריו הם ממקימי הקיבוץ. אפרים ונועה הם הזוג הראשון של בני משק שהתחתנו כאן.

עובד לפרנסתו במפעל הבונים, ואם תשאלו אותי, עושה עבודת קודש בשטחי הקיבוץ העזובים. שותל, מעשב, משקה, בצנעה ובשקט האופייניים רק לו, מפריח את השממה.

היום אפרים משמש כמהנדס פיתוח במפעל, למרות שמימיו לא למד באקדמיה או בבית ספר בכלל. הוא פשוט בעל

תואר של החיים. עם יכולת הדידקטית וסקרנות הלמידה.

מה השתנה?

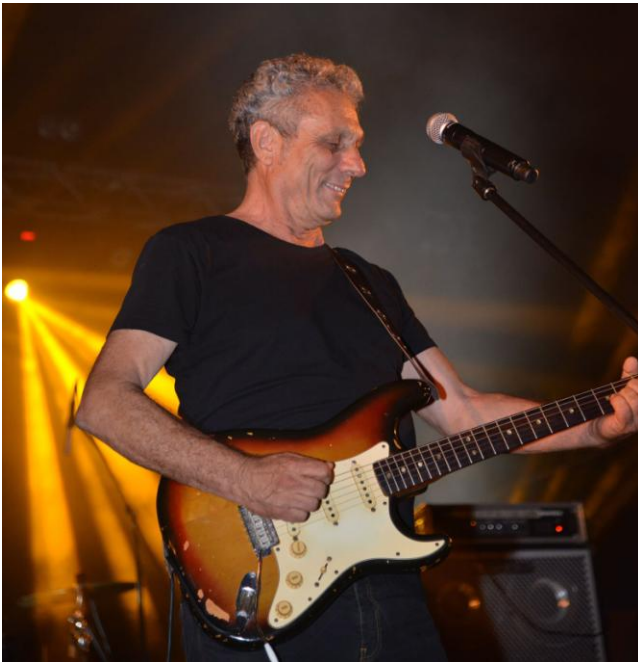
"פעם הייתה פה חברותא שהיום היא קצת חסרה. לעומת זאת, מבחינה כלכלית ומשפחתית ההפרטה עשתה לנו טוב. פעם יכולנו לחלום על לעזור קצת לילדים והיום זה בידינו. פעם אולי היינו יכולים להרשות לעצמנו לצאת לפנסיה? היום אנחנו חייבים לעבוד ככל שיאפשר כוחנו."

חלומו הלא ממומש הוא לימודי ביולוגיה, אומר אפרים, ומספר בערגה על הימים שעבד בצאן, שם אהבתו לבעלי חיים באה לידי ביטוי. עד היום קוראים לו ממשק החי ליילד את העיזים – פשוט חצי וטרינר.

לשנת ה-70 מאחל שכל אחד ואחד יתרום ולו מעט לטובת הכלל, מי בגינון בבית הקברות, מי בטיפול בבני נוער, מי במתן הרצאות. צאו מד' אמותיכם לטובת הכלל והמקום ילבלב.

כפר הנשיא הוא מקום שכיף לחיות בו, במיוחד עכשיו שצהלות ילדים נשמעות בכיכרות, בבריכה, ובין השבילים.

ראיינה: דליה זלצברג

יהודה עדר

*הקיבוץ הינו משפחה אחת גדולה מחבקת ו...חונקת לעיתים. הייתי ילד מיוחד שגילה תכונות אמנותיות בגיל צעיר, עם כל הרגישות שמתלווה לזה.

מצד אחד מאוד נהניתי מהחום המחבק של הקיבוץ: הבית, הבריכה, הירוק, האנשים, שיחות המדרכה האינסופיות. מצד שני, אבא שלי הראה לי שבקיבוץ לא

טוב להיות במרכז. זה לא דבר פשוט להוביל משהו בקיבוץ.

אבא שלי שהתחיל בתור דמות מאוד בולטת בכפר הנשיא (כמא"ז ומרכז הקניות של הקיבוץ בשנות ה-50), מצא לעצמו לבסוף את הפינה האישית השקטה שלו בארכיון. פינת שימור וזיכרון שאינה נתקלת בהתנגדויות.

*זוכר תחושה של ילדות מאושרת מאוד.

*כשנפתח לי הראש בגיל 40 התחלתי להבין שדברים שרואים משם לא תמיד רואים מכאן.

*רוצה להרחיב על שני אירועים מכוננים עבורי:

הראשון הוא אחד האירועים היותר קשים. בן משק גידל גראס בגינה של אימא שלו. כשהתגלה הדבר על ידי משטרת ראש פינה רצו לעצור את האמא, עד שהתגלה שבנה שתל את זה בגינתה ללא ידיעתה. התקיימה בחדר האוכל אסיפה סוערת שבה האמא אמרה שהיא סולחת לבנה והתחננה לאסיפה, שיתנו לה אישור שבנה יעבור לגור איתה בביתה. אסיפת הקיבוץ החליטה לגרש אותו. זה היה עבורי שבר גדול. חברה כלשהי אינה יכולה להתיימר להחליף משפחה בהחלטה על גורל ילדיה. המשפחה קודמת לכל.

האירוע השני הוא מלא אהבה ותודה. אני חייב תודה ענקית למקס מדר שהקים מרכז מוסיקה בקיבוץ ולימד אותי לנגן בתזמורת מנדולינות וחליליות. בדיעבד, היום אני קולט ש"המורה האלמוני" הזה, מקס מדר, הוא הדמות המכוננת של חיי המוסיקליים. היוזמה הפרטית שלו גרמה לי לנגן חלילית ומנדולינה כל היום.

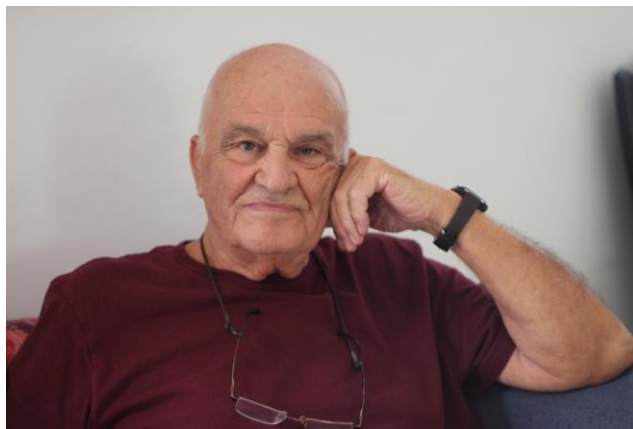
האצבעות שלי שמנגנות היום בגיטרה, הן תוצאה של האימון הזה. כמורה בבי"ס רימון אני יודע, שכמישהו גורם לאצבעות שלך להתרוצץ על הכלי בגיל צעיר, יש לזה השפעה מכרעת ביותר בפיתוח היכולות שלך.

מה שאתה לומד בגיל 10 מפתח את השמיעה המוסיקלית ואת היכולות הטכניות שלך ומכין אותך לחיים האמיתיים. תודה ענקית לך מקס מדר על היותך ה"מורה האלמוני שלי למוסיקה" בעולם הזה.

48 שנים שאני כבר לא בקיבוץ. כשאני בא לבקר את אמא, אני תמיד מרגיש כמו בשיר 'חורשת האקליפטוס' של נעמי שמר. אותו הנוף, העלים, הבריכה והרוח על פני המים. הדבר הנצחי הזה. אחר כך אני פוגש את הדסה שנותנת לי תמיד תחושת בית ואהבה.

מברך ומודה על הכל, לקיבוץ כפר הנשיא, ומזל טוב ליום הולדת 70.

ראיינה: ש.ש

**המורה האלמוני" הזה, מקס מדר, גימלאי צעיר.
היום מרצה למוסיקה לגמלאים מבוגרים ב"המפגש"**

אבישי פרלסון

מזל טוב כפר הנשיא (אנו כולנו!)
לחגיגת 70 שנה!

בכל גילגולי חיי, תמיד ראיתי עצמי
בר-מזל על שנולדתי וגדלתי בקיבוץ
כ"ה, שאף על פי שבמחנות התנועה
היינו אחרונים במחנאות ובקרבות,
היינו ראשונים (שיא, שיא, כפר
הנשיא!) במוראל.

בכל אתגרי חיי, תמיד חשתי מחובר וקשור לקיבוץ, ובכל מקום יצרתי לעצמי
איזו בועת קיבוץ, קהילה, שאפשרה לי להפיק עוד ועוד תועלת מכל שלמדתי
וחוויתי בילדותי העשירה.

תודה רבה לכל המייסדים, הממשיכים והמצטרפים, הודייה וברכה לכל מי
שהיווה חלק ממרקם נוף משפחתי המורחבת. בזכותכם הריני מי שאני, ממשיך
בדרכי את הדרך שהתוויתם.

מי יתן וכולנו נוסיף לדעת ולזכור שמפעל הקמת, יצירת והמשכיות כפרנו, על כל
אתגריו ותהפוכותיו, הוא מפעל אמיתי, נכון, מוצלח וחשוב.

היום אין צורך להסתיר את הגאווה והלב הגואה... לכולנו מגיעה טפיחה אוהבת
על השכם... כל הכבוד לקהילת כפר הנשיא, אי של יופי, שפיות, תמיכה הדדית
ושותפות בים סוער של בילבול, בדידות ובזבוז משאבים ופוטנציאל.

היום לכולנו יש על מה ועם מי לשמוח ולחגוג, במזל טוב מאוד, לחיים!

היכולת לחוש כי מאחורי כל דבר שאפשר לחוות
נמצא משהו שמוחנו אינו מסוגל לתפוס.
משהו שיופיו ושגיבותו
מגיעים אלינו רק בעקיפין ובהשתקפויות רפות,
זוהי דתיות,
במובן הזה אני דתי.

אלברט אינשטיין

אשר איילון

אשר הגיע לפה עם משפחתו בינואר 86 – לפני הגיעו לכאן, עבד בבנק לאומי בדיזנגוף סנטר, ובעלי התפקידים דאז הגזבר ומרכז המשק שניהלו את חשבון הקיבוץ בבנק, שכנעו אותו לבוא לביקור עם המשפחה בקיבוץ. נדלקו, עברו תהליך קליטה, ומאז הם פה.

כשהגיעו לקיבוץ קיבלו רשימה של עשה ואל תעשה. לדוגמא היה אסור להביא מכונית, וידאו, ואסור היה לקבל כסף כמתנה, (לעומת זה קבלת כרטיסי טיסה לחו"ל כמתנה...לא נחשבו בזמנו כקבלת כסף...).

בקיבוץ השיתופי, כל אחד נתן על פי יכולתו וקיבל על פי צרכיו.

מעדיף את ההפרטה של היום, כשכל אחד דואג לצרכיו, הרבה יותר נכון ומתאים.

בשנת הקליטה הראשונה היה נהוג להעביר את הנקלטים בין ענפים כל ריבעון .

אשר מצא את עצמו עובד בחקלאות, מטפל בבית ילדים ובספטמבר 86 הצטרף לעבודה במפעל "הבונים", ומאז ועד היום עובד בתעשייה במפעלים שונים באזור. "בהבונים" הקים את מחלקת "המפעיל" ולאחר כ-12 שנים, הפך למנהל הרכש של המפעל, תחום הרכש, הוא התחום שהוא עוסק בו עד היום.

היה פעיל כיו"ר ועדת שיכון, ויו"ר וועדת ביקורת.

משנת 2013 מתנדב בעמותת פעמונים - ארגון פעמונים הוא עמותה ללא כוונת רווח, הפועל בקרב כלל החברה בישראל. הארגון מלווה משפחות שפונות לעזרה בשל מצוקה כלכלית קשה. פעמונים עוזרת למשפחות בהדרכה ולימוד איך להתנהל נכון כלכלית, ע"י בניית תקציב חודשי, מעקב אחרי ביצוע והגעה לאיזון כלכלי. העמותה תורמת למציאות שבה המשפחות המלוות לומדות התנהלות כלכלית נכונה בדרך ישרה- מציאות שתסייע לבניית חוסן כלכלי וחברתי.

אשר הוא ראש צוות בפעמונים. "ההתנדבות לקהילה היא מאתגרת ודורשת אחריות רבה. העובדה שאתה עוזר למשפחה להגיע לאיזון בין ההכנסות להוצאות, לצאת מחובות וללמוד לנהל את התקציב המשפחתי שלהם במסגרת היכולת שלהם, גורמת לסיפוק רב".

אשר השתתף 6 פעמים בצעדת ארבעת הימים המתקיימת מדי שנה בניימן שבהולנד

הצעדה מתקיימת כבר מעל 100 שנים, כל שנה ביולי, זאת הצעדה הגדולה בעולם ומשתתפים בה כ-45,000 צועדים מכל רחבי תבל. צועדים במשך ארבעה ימים רצופים למרחקים של 30–50 ק"מ מדי יום (תלוי בגיל הצועד), וזה בעצם הפנינג אחד גדול, כאשר לאורך הדרכים אירועי מוסיקה, תזמורות ומיצגים שונים וכן קהל מעודד ומעורב. הצעדה היא אירוע חוויתי ומאד מאתגר המלווה במפגשים עם התרבות ההולנדית, ישבתי מרותקת לסיפורים ובהחלט זה עשה לי חשק רב לצאת למסע.

לפני מספר שנים החליט שהוא מחליף את ההליכה בהולנד בהליכה בארץ שלנו. סיים לצעוד את שביל ישראל וממשיך בצעדות לאורך חוף הים, שביל הבנים הדרוזים, כל זאת עם חבורה קבועה ונהדרת.

• ברכה לשנת ה-70

33 שנים משפחתי ואני בכפר הנשיא ועברנו תקופות קשות כלכלית וחברתית, אך בהחלט ישנה פריחה של בנים שחזרו ובנו את פה את ביתם, רתם וקרן חזרו עם אמה, וגבראל וסול נולדו פה. ימית ושי נשארו בקיבוץ ובכלל, כל המשפחות הצעירות, נותנות הרגשה של התחדשות ותקווה.

מקווה מאוד ושואף שנהפוך לקהילה מגובשת נותנת ומעניקה על כל רבדיה, כאשר ההרחבה היא חלק אינטגרלי ובלתי נפרד.

עין-יה ניר

מהו כפר הנשיא עבורך ?

עין-יה: אי אפשר להגיד שעצם המסלול שחייתי בו כאן, היה בהקשר החברתי. כשעבדתי ב"הבונים", היה לי קשר עם אלה שעבדתי איתם. במשך הזמן כשהתחלתי לצייר, הייתה חברותא של המציירות אליהן נקשרתי. ציירתי גם אצל מרקי ונוצרו עוד קשרים. אולי גם לא היה לי צורך בתקשורת... עדיין הייתי קשורה רגשית ליגור והיה טומי..

את עדיין מרגישה לא מחוברת?

עין-יה: כן, במידת מה, אבל לא שואפת להיות, אולי אני לא צריכה להגיד את זה...

טומי: אני חושב שאת כן מחוברת. זה בא מהחברים אלייך ואת לא מרגישה את זה מספיק.

עין-יה: יש אנשים שאני מחוברת אליהם, כאמור, אבל לאירועים הציבוריים פה, לזה אני לא הולכת. טומי מהווה את הפתרון, כי אנחנו בדרך כלל יחד, יושבים עם החברים שלו. יש קושי משני כשמתחילים לדבר אנגלית, אז אני מתנתקת.

טומי: אם תשאלי את האנשים בקיבוץ, כמעט כל אחד יגיד שהוא לא מחובר.

שושנה: את מרגישה את השינוי שחל במשק?

עין יה: אני רואה אותו. לא הייתי אומרת שאני מרגישה אותו. אני רואה אותו מהצד. לא הייתה לי הרגשת שייכות חזקה, אז גם לא סובלת מתחושת התפוררות. מאז שיש תקציב נפרד, אין חדר אוכל, אנשים לא מרגישים שייכים, קרובים ... אין משהו שמאחד. אולי לרובם זה טוב אין מחויבות הדדית, אבל הצד השני זה שיש התרחקות בין האנשים.

טומי: איך הרגשת כשהגעת? מה פה שונה מיגור? מקום חדש מה הייתה ההרגשה מול החברים?

עין-יה: קשה להשוות מקום שגדלת בו וגידלת בו את ילדיך, עם מקום שהגעת אליו כאדם מבוגר ובכל זאת יש תחושה של יותר קלילות, בתקשורת הבין אישית ועוד דבר מאד מאד מבורך: נגישות גבוהה לאמנות. אולי זה עושה את כפר הנשיא למקום שנעים יותר לחיות בו, ובכל זאת גם כאן ישנם כאלה שלא מתאים להם...

טומי: במשך שנים רבות אני שומע אנשים שעוברים בין הקיבוצים, אומרים שכפר הנשיא זה קיבוץ מיוחד עם אווירה אחרת.
עין-יה: יש כאן אנשים נחמדים, מאירי פנים עם תחושת אחריות ויש אחרים (כמו בכל חברה) שעוזבים כי לא נוח להם.

במלאת 70 לכפר הנשיא, רוצה לברך שיגדל, ישגשג, ירבו הילדים, ירבו האירועים המשמחים, גם הצלחה כלכלית לא תזיק... שיתמעטו המאבקים הבין אישיים ובין קבוצתיים ויתקיים יותר שוויון.

שושנה: איך עושים את זה?

עין-יה: לוי ידעתי....

לסיום: מזל טוב לכפר הנשיא בשנת ה 70 !!!

ציירה: עין-יה

דוט שיינגזיכט

דוט /דורוטי הגיעה לקיבוץ בשנת 1957 עם הבונים אנגליה.

הגיעו אז לארץ, 2 קבוצות שעברו הכשרה במעיין צבי ומשם באו לכפר הנשיא.

דוט הגיעה כרווקה, כאן הכירה את סימון. יחד נולדו להם 4 ילדים. דוט מספרת בגעגוע על האווירה הקסומה שהייתה פה פעם. לכידות חברתית והרבה חוש הומור אנגלי. "אנשים גרו בבתים צנועים הסתפקו במועט אבל הייתה שימחה בלב. והרבה חום אהבה ופרגון. היינו חברה מחבקת. כשהמשפחה הייתה חלק מתוך החברה".

היום דוט מרגישה שהיא פחות בעניינים, מאוהבת בנוף אוהבת את הבית בו היא גרה שמחה בחלקה על הילדים והנכדים היום המשפחה היא המרכז.

אישית, אני (דליה) זוכרת, בגעגוע את פאי התפוחים שאורי היה קונה אצל דוט ומביא לי בתקופת החיזור שלנו, כל סופ"ש, עוגה שהילדים היו רבים על הפרוסה האחרונה.

כן דוט הייתה בשלנית ואופה מעולה, היום כבר הבריאות מעכבת. נאחל לה שבמהרה תחזור לאפות לנו שוב.

"אני רוצה לברך (אומרת דוט) - את הקיבוץ שלנו לחג ה-70 - שחיי החברה ימשיכו ויהיו במרכז ויקומו עוד מרכזים כמו "לב הקיבוץ", שלמרות שאני לא מבקרת בו, נראה לי רעיון מבטיח. והייתי רוצה שעוד אנשים יקומו ויעשו למען".

ראיינה: דליה זלצברג

יהודית וויטהם

מה הביא אותך לקיבוץ?

קני נשלח לתל-אביב על ידי מפעל "הבונים" ללמוד בניית מודלים. פגשתי אותו בפאב סמוך לכיכר דיזנגוף. למרות שניסיתי להכיר לו את הצדדים היפים שבעיר הגדולה, הבנתי מהר מאוד שהעיר היא לא הקטע שלו, והחלטתי ללכת אחריו למדבר.

בכפר הנשיא חיכתה לי חמולת וויטהם.

אחרי שעברתי בהצלחה את מבחן הכנת התה האנגלי, וכשגילו שגם צברית שכמותי אוהבת מרמייט, התקבלתי בזרועות פתוחות.

בשנים הראשונות הייתי עסוקה בלמצוא את מקומי בחמולה, הרבה זוכרים את ג'ים בשל אישיותו המיוחדת, אבל עם אימא של קני יכולתי לחלוק את אהבתנו לקריאת ספרים. הידע של האישה הקטנה הזו שהייתה עסוקה בגידול 9 ילדים הרשים אותי.

פה ושם יצרתי קשרים עם אנשים בעבודה, עם הורים לילדים בשכבת הגיל של בנותינו דנה ואתי ועם אנשים שעסקו ביצירה.

הדרך שלי בעבודה כמורה בקיבוץ לא הייתה סוגה בשושנים. למרות שהגעתי לכאן אחרי ניסיון הוראה בבתי ספר שונים (כולל הוראה בקיבוץ אשדות יעקב) ולמרות שבית הספר האחרון שעבדתי בו עבד בשיטות ייחודיות וזכה בפרס חינוך, צוות ההוראה של הקיבוץ מצא אותי לא ראוי. בהזדמנות זו אני רוצה לציין שתי נשים טובות באמצע הדרך: אירית בן חיים ז"ל שהייתה בזמנו מזכירת המשק, שקראה לי לפגישה חשובה, רק כדי לומר כמה טוב לה לעבוד איתי, וצילה בן רשף שהחזירה אותי לבית"ס לבניית מרכז למידה בנושא 50 שנה להעפלה. אני חושבת שזה היה אחד מהדברים היפים ביותר שיצרתי יחד עם צוות המורים בבית הספר. פרויקט שהצלחנו לשתף בו את כל הקהילה.

מה השתנה מאז ואיך את בתוך השינוי?

חמולת וויטהם הצטמצמה מאוד, רובם חזרו לאוסטרליה והרבה מהאנשים שיצרתי עמם קשר עזבו את הקיבוץ.

כיום יש הרבה יותר פתיחות וקבלה של השונה וזה מבורך בעיניי.

מה לא יודעים עלייך?

בגילי המופלג אני עדיין עובדת כמורה. מלמדת עברית בהוראה מקוונת (און ליין) ברחבי בעולם ונהנית מכל רגע. מאוד מחמם את הלב כשתלמידים באים לארץ וקופצים לביקור.

אני אוהבת שאנשים שמתקשרים אלי לנייד שואלים אם אני חיה ביער, כי הם שומעים את ציוץ הציפורים ברקע.

ברכה לשנת השבעים:

שאנשים באים בימים יוכלו לשבת לנוח בצד הדרך.

כשהדשא מבהיק לרגליהם בטל הערב

וציפור אחרונה של יום מעליהם מזמרת:

התזכרו, מה קשתה, מה ארכה, מה יפתה הדרך.

(פרפראזה על "שירי סוף הדרך" מאת לאה גולדברג)

ראיינה: דליה זלצברג

**"הדרך יפה עד מאוד - אמר הנער
הדרך קשה עד מאוד - אמר העלם
הדרך ארוכה עד מאוד - אמר הגבר
ישב הזקן לנוח בצד הדרך."**

קטע מתוך "משירי סוף הדרך" של: לאה גולדברג

מיכל גלוק

לגדול בכיתת "דרור"

לגדול בכיתת דרור זה: לפתוח את היום עם כוס תה אנגלי ועוגיות "פתי בר".

לעשות תורנות שבועית של שטיפת כלים / שולחנות / שטיפת חדרים או עבודה במשק-ילדים, שזה אומר לחלוב את העז ולקוות שלא תבעט בך! או גרוע מכך, תחרבן עליך....! להאכיל את התרנגולות והברווזים בלחם טבול במים שמעכנו בתוך דלי של פח.....

להיות בכיתת דרור זה:

לנוח בצהריים בחדרי השינה ואוי! למי שמעז לצחוק או לדבר, הדבר עלול לעלות לו/ה ב"מנת יום שישי" המקודשת (½ שוקולד פרה וכד'), והרי אין עונש גדול מזה!

להיות בכיתת דרור זה:

לשחק ב"חבורות" בתעלות שבקיבוץ, תוך זלילה של ממתק שנגנב מ"רודה" ולעתים תוך עישון סיגריות "נדיב" אסורה....

להיות בכיתת דרור זה אומר שלגיטימי שילדי "סנונית" ירביצו לך, ומצד שני שאתה תרביץ לילדי "הירדן"....

להיות ב"דרור" זה לצאת לטיול שנתי בידיעה שמינה סלע המטפלת דאגה להביא הכל עד הפרט הכי קטן!

להיות ב"דרור" זה להציץ בתאי הבגדים שליד המקלחות ולראות מה "שמו לך" המטפלות ללבוש לבגדי ערב....

להיות ב"דרור" זה לעקוב בחבורה אחרי מתנדב חשוד שהחלטנו שהוא מרגל מסוכן....

להיות ב"דרור" זה לקבל סנדלים חדשים, גופיה ותחתונים חדשים לפני פסח, ונעליים לפני ראש-השנה, זאת במידה, כמובן, שלרות נאי הייתה את מידת הנעליים שלך.

להיות ב"דרור" זה לקפוץ לרוחק בשיעור התעמלות עם דוריס וייט ולשיר
בשיטת קודאי עם מקס מדר.

להיות ב"דרור" זה לצאת עם מגפיים לטיול של אחרי הגשם לתל-רומן, להריח
את הירק והאדמה הרטובה ולראות המון כלניות.

להיות ב"דרור" זה לשחק ב"גומי" וב "חמש אבנים" בחופש הגדול, ולקבל
שבוע "הבראה" שבו מקבלים שניצל וכבד למשך כל השבוע.

להיות ב"דרור" זה לצאת עם טרי פלוצקי לקייטנה בכפר-ויתקין ולאכול
פנקייקס על הדרך....

אין ספק זכיתי בילדות מאושרת ונפלאה!!

מזכרה בנוסטלגיה.....

מיכל סגל/גלוק

מס' כביסה 28 כחול

ביום היסטורי זה, חג השבעים לקיבוץ, כבת לראשוני המייסדים,
ברצוני לאחל שנדע לכבד זה את זה, לתת כתף אחד לשני כשצריך,
שנצליח לפתח את הקיבוץ כלכלית וחברתית ברמה שנהווה אבן
שואבת לבנינו ובנותינו שיירצו לבנות כאן את ביתם ולגדל פה את
ילדיהם.

מיכל גלוק

שרה דבולט

כנראה שנולדתי עם איזו שריטה נפשית, כי מגיל די צעיר תמיד הפריע לי מצב של חוסר שוויון. גרתי בניו-יורק וראיתי אנשים חסרי בית לעומת לימוזינות מפוארות ברחובות. בתיכון היו לי מורים טובים ולמדנו על שיטות שונות של ממשל וכלכלה, ואני נמשכתי לסוציאליזם ולחברות אוטופיות. רוב העבודות שכתבתי היו בנושאים האלה. לכן, כשמישהו סיפר לי על קיבוץ, נדלקתי על זה וחסכתי כסף כדי לבוא לארץ בתכנית קיץ (Summer in Kibbutz) בסיום התיכון. במקרה נשלחתי לקיבוץ כפר הנשיא,

מיד הרגשתי בבית. אהבתי את חוש ההומור האנגלי. קיבלתי שיעור בעברית פעם מתמר וולפין (כבר ידעתי קצת מה"תלמוד תורה" שבו למדתי שנים קודם לכן). שאלתי את האבא המאמץ (אריה ניצן) הרבה שאלות וקיבלתי תשובות שעזרו לי לגבש את הרצון שלי לחזור ולהיות חברת קיבוץ. חזרתי להתחיל לימודים באוניברסיטה, וכל הזמן התכוננתי לחזור לארץ- למדתי עברית, הצטרפתי לתנועת הבונים והייתי מדריכה, חסכתי כסף, וביליתי את השנה השלישית של הלימודים באוניברסיטה העברית בירושלים, בלימודי יהדות. כל הזמן ביקרתי בכפר הנשיא ובעוד קבוצים מהתנועה בארצות הברית, כדי לבחור איזה קיבוץ הכי מתאים לי. תנחשו מה החלטתי.

אחרי שסיימתי את הלימודים בארה"ב, ב-1967, סוף סוף "עשיתי עליה", אך עדיין לא לקיבוץ, כי רציתי לרכוש מקצוע שיועיל לי ולקיבוץ- לפי ייעוץ מקצועי שקיבלתי משושנה אדלשטיין, ז"ל. ובכן- אחרי שש שנים מביקורי הראשון בכפר הנשיא, הגעתי כמועמדת לקיבוץ. עבודתי הראשונה הייתה במטבח, אך כעבור שנה עברתי ללמד (תנ"ך) בכפר בלום. שנה אחת הספיקה לי, כי לאחר שמצאתי בעל ונכנסתי להריון, חזרתי לעבוד במטבח.

היה סנדלר מחצור שעבד בקיבוץ, שאיתו דיברתי ביידיש, והוא היה דוגמה לכך שכל מה שאדם צריך מסופק במקום- תיקוני נעליים ובגדים, מרפאה שהזמינה אותי לבדיקות כשצריך, רופא שיניים, חדר אוכל, מכבסה, חנות נעליים ובגדים, וכו'. אהבתי שהילדים התקלחו בבתי הילדים ובאו הביתה עם תרמיל שבו היו

בגדים נקיים לבוקר. (כשבאתי לקיבוץ כבר הייתה לינה משפחתית, אבל לא הייתי צריכה לדאוג לכל הצרכים הפיזיים של הילדים, ויכולתי להיות חופשייה לעסוק בפעילות של ועדות, במוסיקה ותרבות, חוגים, ועוד.) בחגים המחסנאית הביאה בגדים חדשים לילדים, ורק הייתי צריכה לבחור, במקום לצאת לחנויות ולדאוג למחיר.

וזה הדבר החשוב הנוסף- לא הייתי צריכה לדאוג לפרנסה, להעלאת משכורת, לרמאות במחירים ובכלל. אמנם דאגתי שלא אעבור את התקציב השנתי ביותר מדי, אבל לה הייתה דאגה קיומית. הרשיתי לעצמי ללדת ששה ילדים, כי ידעתי שעתידם מובטח- בית, לימודים, עבודה...

כשהתחילו לדבר על הפרטות הייתי בשוק – בשביל מה זה טוב? למה אנשים רוצים את זה? ניסיתי להילחם נגד הכיוונים החדשים במאמרים לעלון, בשיחות באספה, וכו'. אבל הרוב הכריע, והנה הגענו עד הלום. בדיעבד אני שמחה שדאגתי למקצוע לפני שהגעתי לקיבוץ, ולכן שרדתי את המעבר והשינויים.

היום אני מרגישה שאני חייה את החיים שלי, ומנסה להיות אופטימית ומאושרת. אני חופשייה לנסוע לחו"ל כשזה מתאפשר, לעזור לילדים לפעמים, לקנות מתנות לכל נכדיי, ללכת לקונצרטים והצגות, ולהמשיך להכין פנקייקס ופחזניות לפי רצוני.

אני מאחלת לקיבוץ אורך ימים וחברה טובה, כפי שהיה ברוב השנים שאני נמצאת פה. רצון להיות ביחד, לכבד האחד את השני, להיות הגונים ונאמנים, עם השקפת עולם של התחשבות בזולת.

שרה דבולט

מרסלה קרפון

הגיעה לצפון בעקבות עבודתה בבית הספר לרפואה בבית החולים צפת כחוקרת מחלות הקשורות למערכת העצבים וגורמות למוות.

חיפשה מקום מגורים שבראשה חלום שיושב אצלה בראש עוד מתקופת שירותה בנח"ל לגור בקיבוץ. חשוב היה לה שידברו בקיבוץ הזה גם אנגלית, שהנחיתה תהיה רכה יותר, שמעה על כפר הנשיא ביקרה והתאהבה.

בשנת 2014 הגיעה לכאן מארצות הברית ושכרה בית בשכונה החדשה .

את הדוקטורט שלה עשתה מרסלה במכון וייצמן. היום היא מלמדת באורט בראודה, מעבירה לדור הצעיר את הידע ומכשירה אותו לעתיד, וכמובן ממשיכה במחקר.

מרגישה בקיבוץ ממש כיף. המקום מאפשר להתחבר עם מגוון שונה של גילאים ואנשים חמים מגוונים שונים, ולכולם דלת פתוחה ומארכת. מנסה לארגן ריקוד חופשי ומזמינה את מי שמתאים לו להצטרף.

לשנת השבעים לקיבוץ מאחלת מרסלה: "שישגשג מבחינה כלכלית לפחות כפי שהוא משגשג מבחינה חברתית כי זה חשוב לקיומיות שלו.

שימשיך לגרום לאנשים להיות אכפתיים ותורמים ושהקהילה תיפתח לאנשים חדשים שמביאים איתם חדשנות.

מקווה שהקיבוץ ישכיל למנף את החוכמה המצטברת של הדור המבוגר."

"מתפללת שהבריכה, שמבחינתי זה מקום לבריאות ומפגשי חברה, תוכל יום אחד להפוך לבריכה שנתית ולא רק עונתית.

מודה-לכל האנשים הטובים שתורמים מזמנם למען הקהילה, זה לא מובן מאליו. והדבר מניע ויוצר את הנועם המיוחד של המקום. מזמינה את דור ההמשך להירתם לנתינה ולהיות חלק בלתי ניפרד מהקהילה.

מברכת את כולם שיגשימו את חלומם הפרטי ללא פחד ותוך כדי הנאה מהדרך".

ראיינה: דליה זלצברג

ברכה אגם

איך את מרגישה בכפר הנשיא?

- אני מרגישה מצויין. אני פה כבר 14 שנים. כשהגעתי לכאן, הייתי מאוכזבת, כי כולם פה דיברו אנגלית, אפילו אנשים שפה כבר שנים, ואני צברית, לא ידעתי איך אסתדר פה. אבל היות ואני אדם שמסתגל לכל הצרות, גם לצרה הזאת התרגלתי, מצאתי גם דוברי עברית, התרגלו גם אלי ואני חושבת שדי הסתגלתי. אנשים מאוד נחמדים פה, קיבלו אותי מאוד טוב, באהבה רבה, יש לי כאן משפחה נהדרת ויש פה דברים נהדרים כמו המפגש, שיפי נהדרת. יש תכנית לכל השבוע. מה שמפריע לי - התנאים הסוציאליים של כמה אנשים מבוגרים. רוצה שיהיה לכולם לתת מתנות לנכדים שיהיה קל יותר לעזור לילדים ולנכדים. מאחלת תנאים יותר טובים.

אני אפילו כבר אומרת "אצלנו", כי ככה אני מרגישה. יש לי משפחה נהדרת וגם יש לי חברים טובים. אני אוהבת את כולם.

מה את רוצה לאחל?

לקיבוץ - שמצבו הכלכלי ישתפר שמצב התשלומים לדירות יסתדר, שיהיה קל יותר לוותיקים, שימשיכו לשמור על החגים וטקסים למרות ההפרטה.

ולעצמי אני מאחלת, שאזכה לעוד כמה שנים בראש צלול.

ראיינה: ש.ש

רגעים של קהילה / הדס כהן שוורצבורד

בהיותי אזרחית ותושבת אוסטרליה, בנוסף להיותי בת משק ובת בית פה בכפר הנשיא, אני נתקלת רבות ברצון של חברים אוסטרלים, שחיו כל חייהם באוסטרליה, לקיים חיי קהילה. העניין הוא שאין להם מודל כלשהו שאפשר ללמוד ממנו, בלי ידיעה איך מקיימים קהילה.

במהלך הביקור השנתי שלנו בימים אלו, שוב ושוב אני מבחינה בדוגמאות ל"קהילה מהי?". רגעים יומיומיים, טריוויאליים, אותם חוונו בתור המציאות כשגדלנו כאן, והם עדיין מתרחשים בקיבוץ כל הזמן: בברכה, ילדים במים בהשגחת מבוגר שהוא/היא לא ההורה שלהם למשל. כל אחד שמוציא אוכל שם, ברור שעוד מישהו שנמצא בברכה, גם הוא יהנה ממנו. מכין קפה קר? אז כמובן שזה יהיה בקנקן ועל הדרך כמה כוסות לחברה. מפגשים ושיחות ספונטניות בלילה ברחבי הקיבוץ. ארוחה ליולדת, לב הקיבוץ, שבוע המחנן בו התלהבות הנערים המדריכים מדבקת- הם בעצמם רק לא מזמן היו החניכים... כל כך הרבה דוגמאות כאלו, כמו גם שיחות בשבילים עם חברת משק שמתלוננת על מצב הקיבוץ, הסתייגות של תושב חדש מ'קליקות' חברתיות שקיימות בקיבוצים באופן כללי ושאר דיונים וחיכוכים, שגם הם מנת חלקה של קהילה.

כפר הנשיא היא קהילה שחוותה ועודנה חווה שינויים. אך בהקשר של חגיגות השבעים- אין ספק שזו קהילה שעומדת במבחן הזמן, קהילה שתמשיך להשתנות עפ"י רצונותיהם של חברה ותושביה ושתמשיך להיות בית בשבילי.

"גן עדן זה לא מקום. גן עדן זו הרגשה". ציטוט שמלווה אותי ועולה גם עכשיו.

אני מאחלת לכולנו שנתעורר לגן העדן- הוא נמצא כאן.

באהבה גדולה למקום הזה

ולכל הגרים בו, הדס

70 דברים טובים בשבעים שנות כפר הנשיא

חשבתי לערוך ספירת מלאי לרגל חגיגות השבעים, ספירת מלאי של מה שטוב וחיובי אצלנו. חשבתי לקרוא לרשימה " 70% הכוס המלאה", אבל כשהתמלאה הרשימה במהירות, היה לי ברור שיש יותר מ-70%.

הסדר ברשימה הוא לגמרי אקראי, הרשימה לא מחולקת לסעיפים ולקטגוריות, פשוט – אלה שבעים דברים טובים בכפר הנשיא ביום ההולדת ה 70.

פה ושם ציינתי שמות של אנשים, ויש עוד הרבה הרבה אנשים שעושים טוב ושם בדרך כלל ידוע לכולנו.

ותודה לכל אלה שעזרו לי למלא את הרשימה.

1. תינוקות שנולדים וארוחות ליולדות – כן ירבו
2. אוטובוס כל שעה לראש פינה ולחצור
3. גיוסים לניקיון גגות לקראת החורף
4. קבוצת קט-סל עידו גרשמן המאמן
5. בית ספר לכדורגל – יורם עומר
6. חנות יד שניה – קרול לופוב אומרת שזה בעצם שירות לאנשים שרוצים להפטר מדברים מיותרים בבית...
7. בריכת השחייה – ארבעה חודשים בשנה של כיף אמיתי
8. בריכת השחייה - שחיית בוקר!
9. בריכת השחייה – המלתחות החדשות שאנחנו, כולנו, מימנו
10. המון משפחות צעירות
11. חברים בעצמאות כלכלית
12. ועכשיו - קבלה לחברות מלאה
13. מכינה קדם צבאית - עוד מעט יתחיל מחזור י'
14. השומר החדש
15. ההרחבה ובניית מערכת יחסים חדשה עם האנשים הטובים האלה
16. לב הקיבוץ – חיים חדשים למבנה ישן
17. לב הקיבוץ – תערוכות מתחלפות
18. הרבה אמנים בקיבוץ
19. מטפלים אלטרנטיביים מסוגים שונים
20. הספרייה – אוצר עצום של ספרים בעברית ובאנגלית
21. תצוגת התמונות המתחלפת בחלון הספרייה
22. שלוחה של הספרייה באנגלית – ב"מפגש"
23. ספריית הילדים – עוד אוצר

24. חוגים שחברים מעבירים בהתנדבות
25. המפגש – מועדון "מופת"
26. בית יונתן – היום 12 מיטות, בעוד שנה - פי 3
27. בית בלונד – במיוחד למי שלא הרחיבו את ביתם
28. מחנון – למעלה מארבעים שנה של פעילות ייחודית בקיץ
29. הסובה – לקח הרבה שנים, אבל בסוף היא קיימת
30. הסובה – והנוי שמתחיל להתפתח בה (אפרים מטפל בה כאילו הייתה גינתו הפרטית...)
31. דשא חדש ליד חדר האוכל
32. קבלות שבת – כבר 7 שנים בכל יום ששי
33. דברי הכפר – חידש את הופעתו ונכנס לעידן הדיגיטלי
34. האתר של כפר הנשיא – מופיע יום יום!
35. "מקומי" – כבר לא צריך לעמוד ליד לוח המודעות
36. כביש המערכת – מהשכם בבוקר ועד חשכה אנשים הולכים עליו – לבריאות!
37. אריכות חיים – האנשים היקרים שעברו מזמן את גיל 90 מוכיחים שאכן טוב לחיות כאן
38. מיחזור – מה שהתחיל ביובל הששים שלנו והולך ומתפתח
39. הקניון של טומי – עוד סעיף חשוב בנושא מיחזור
40. הגינה הקהילתית – מעט נשים קבועות, והרבה עוזרים מתנדבים לתקופות קצרות קומפוסט – הודות לכל אלה שמפרידים פסולת – יש לנו קומפוסט לגינות
- 41.
42. מנסורה – עדיין בדנ"א של הקיבוץ
43. אבן התותח – בכל חורף ואביב מטיילים לשם
44. משק הילדים גם חיות מטופלות וגם שטח לחגיגות
45. פארק זיו והמצפור שבו.
46. הארכיון – אוצר של הזכרונות שלנו - רחל גינת מספקת מידע חשוב
47. הארכיון הדיגיטלי שהקים דוד אלמן
48. אוסף הדגלים של כל הכתות ומצעד הדגלים בסוף כל חופש
49. שנת בר מצווה – עדיין יש 13 משימות. היום התייעוד הוא בסמארטפון
50. מתנדבים להסיע חולים לבית החולים ולמרפאות
51. מתנדבים לבקר אנשים אשר מרותקים לבתיהם
52. רג'י שאוספת בגדים משומשים לנזקקים בארץ ובחו"ל
53. רג'י אוספת כל יום מזון מבתי הילדים ומחלקת אותו.
54. המון ציפורים ובעיקר סנוניות

55. Pot luck
56. Fika (מי שלא יודע – שישאל את ריצ'ארד קונריקוס)
57. גן אסתר – בעיקר בתקופה שהבריכה סגורה
58. הספר שהוציאה נורית לרגל חגיגות השבעים
59. הותיקים שלנו
60. פנקייקס של שרה דבולט כל שנה בסוכות
61. סרט על הדשא
62. זיג – המורשת שלו כבר עברה לדור הבא ולדור השלישי
63. קלנועיות – מאפשרות ניידות בכל גיל ובכל מצב ותודה לגדי שמתקן אותן
64. הסרט השנתי שאינן וויאט מכין כל שנה ליום העצמאות
65. פיליפיניות גם מהפיליפינים גם מנפאל ומהודו – מה היינו עושים בלעדיהם/הן?
66. אלברט – דוגמא ומופת למתן שירות
67. יחס אישי – אנשים אומרים שלום במדרכות, מחייכים.
68. הרבה ירוק, אירה כפרית, יש מקומות שלא שומעים בכלל מנוע.
69. היו לי עוד ועוד דברים טובים ברשימה, אבל התבקשתי להשאיר שורה אחת על מנת שכל אחד יוכל להוסיף משלו... אם יש לכם מה להוסיף, אפשר ורצוי לשלוח אל שושנה שרקי לגיליון הבא.

70. הילדים החיים היום בכפר הנשיא – אתם, ילדים יקרים, תחגגו את חג ה-120 שלנו, ואני בטוחה, שלא יהיה לכם קושי למלא רשימה של 120 דברים טובים על כפר הנשיא בעוד 50 שנה.

תמר וולפין ועוד כמה וכמה אנשים שלקטו

פנינו אל השמש העולה

מילים: יצחק שנהר
לחן: דניאל סמבורסקי

פנינו אל השמש העולה,
דרכנו שוב פונה מזרחה.
אנו צופים לקראת שעה גדולה,
זקוף הראש נפשנו עוד לא שחה.
אנו צופים לקראת שעה גדולה,
זקוף הראש נפשנו עוד לא שחה.

חוצבים אנו גורל ביד רמה,
נושאים בלב תקווה יוקדת.
אנו זוכרים כי יש לנו אומה,
אנו יודעים כי יש לנו מולדת.
אנו זוכרים כי יש לנו אומה,
אנו יודעים כי יש לנו מולדת.

הולכים אנו לקץ של הנכר,
חלום חרות יחדיו נגשימה.
אנו דוגלים בעוז בשם מחר,
וטור אל טור נלך תמיד קדימה!
אנו דוגלים בעוז בשם מחר,
וטור אל טור נלך תמיד קדימה!

. זהו צילום סיכת הבונים של הלן לוויין.

הבונים

קדימה הבונים היי

גם ביום

וגם בלילה הבונים

ישמחו, ישמחו

ישמחו כל הבונים

ג'וליה ניצן

שאלה: האם טוב לך עם השינוי בקיבוץ?

אני רואה את השינויים כדבר בלתי נמנע, השינויים באים בין אם רוצים או לא. אנחנו מזדקנים. עושה לי טוב על הלב לראות את הדור הבא וזה שאחריו ושאחריו.... כפר הנשיא עוד בחיים!

אני רוצה לאחל לקיבוץ לכבוד חג ה-70: המשך של הרוח של כפר הנשיא. יש באן רוח טובה. אולי לא בכל הדורות, אני לא יודעת, כי אני רחוקה מהם. אנשים עדיין באים לפה, בנים חוזרים. יש פה משהו מיוחד. שנמשיך ככה, אושר ועושר.

ראיינה: ש.ש.

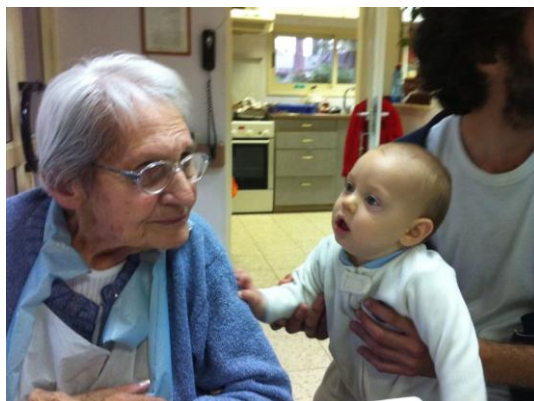
אריה ניצן

הוא בין הראשונים שעלו לקרקע במנסורה. מאחלים לך בריאות טובה, שמחה והרבה נחת מהמשפחה.

בטי עדר

אני מאחלת לקיבוץ שלי, עתיד טוב כמו שמגיע לנו.

חג שמח!

מחורצים

ענפי הזית

כפני

הוותיקים,

געגועים

צובטים

עדיין

כשהדרורי

ם נוסקים.

הילדים

שקועים

בינתיים

בסוד

המשחקים,

טירונים

חולמים על

בית

וזקנים על

מרחקים.

בואי רוח

ים

עם טפיחת

כנפי יונה

והביאי מאי

שם

עוד דרישת

שלום

חמה.

בואי

נכונה

אל הלחי

השחומה

בואי רוח

ים

עם

טפיחת

שעת
ערבית
לאט
נגמלת
מלהט
החמה
חלון
נפתח,
נפתחת
דלת
ובשכונה
תכונה
עוד
ההורים
זקוקים
לילד
ועיר
לשאונה
ואנחנו זה
לאלה
והשיר
למנגינה.
בואי רוח
ים
עם טפיחת
כנפי יונה
והביאי מאי
שם
עוד
דרישת
שלום
חמה
בואי
נכונה

רחל אבידור

שינוי, זה סימן טוב, כי מה שלא משתנה, נעשה מקובע. העולם משתנה, החינוך, הצעירים, היכולות. אני לא נגד שינוי, רק אם זה מסכן את הקיבוץ, אי אפשר לבקש מהצעירים של היום להתקבע.

קשה לי אישית, שאני כבר לא כל כך מרגישה את החוץ, כי עכשיו אני פה, (בבית יונתן) ופה הצוות עושה למענינו כמיטב יכולתו. אני מודה ומברכת שיש לנו את המקום הזה כאן. אין בעייה עם השינוי, אם הוא גורם לדבר חיובי.

אני רוצה לברך את הקיבוץ: שימשיך לגדול ולהתפתח, שיהיה בטוח מבחינה פיננסית, שיבואו אנשים טובים. ושאולי השאיפות המקוריות של אלה שייסדו את המקום, יתגשמו.

ראיינה: ש.ש

ראיינה: ש.ש

מאיר ריינס

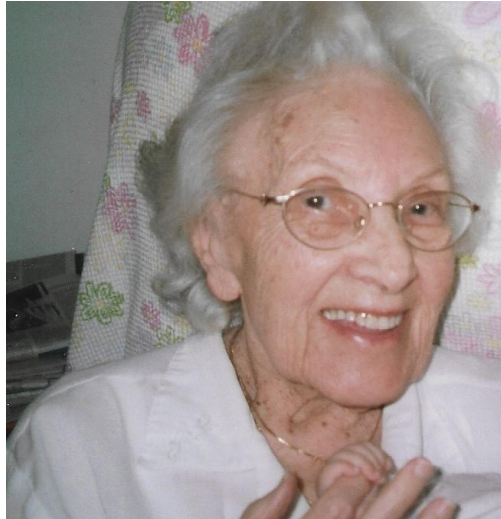
"איך השפיע עליי השינוי?" יש לי שינויים. הייתי בן 20, ועכשיו בן 94 וחצי. ובקיבוץ, צריך לזרום. שינויים זה דבר מאוד מורכב. דברי איתי בעוד 10 שנים, כשאצא לפנסיה."

במה אתה מברך את הקיבוץ? - "לעתיד טוב".

בטי דוארי

אני חושבת שבגיל 97 אני לא צריכה להשפיע על מה שעושים בקיבוץ. אני יכולה רק להביע דעה. אני גם לא כל כך בתוך העניינים. בגדול, השינוי הכי גדול שלי הוא שנשארתי לבד.

אנשים שגרים פה, צריכים להחליט.

אין צורך להסתכל אחורה. לי יש חיים מאוד עשירים, כי אני הייתי בין הראשונים, לעלות על הקרקע. רובם כבר אינם כאן כולל מייקל, שעשה הרבה בקיבוץ. הייתי האחות הראשונה בקיבוץ, אני הבאתי אותך (אותי שושנה) לעבוד במרפאה ואת פנינה...

אנשים שעשו את השינוי, עשו זאת ברצון, להצליח, שיהיו חיים יותר מאושרים. עד כמה, זה תלוי ביכולת של האנשים, בקרקע שאתה יושב בה, במשפחה שלך, ובמדינה שלך. גם בארץ יש שינויים ענקיים. והכל משפיע. אני מחפשת לא תירוצים, אלא סיבות. אני גם לא מהשנת 2018, אני מלפני די הרבה זמן ויש לצפות לשינויים, גם במשפחה. אני מוכרחה לתת לנוכחיות אורן מחמאה: היא הייתה רכזת בריאות נפלאה, במשך 10 שנים. זה דברים שמשפיעים על הבריאות, על מצב הרוח, על המשפחה. היה איכפת לה מכל אחד. היא באה לבקר בבית, התעניינה... באמת כל הכבוד.

טוב לי שאנשים שנשארו כאן, עוד בחיים, רוב המשפחות מנסות לעזור ככל האפשר. אני לא יודעת מה המצב הכלכלי של הילדים שלי. אני יודעת שהם עובדים וזה עושה לי טוב. הכי חשוב זה תשומת הלב שאנו מקבלים מהילדים, לא הכסף. הקשר עם המשפחה עושה לי טוב, בגלל זה אני נראית טוב. (מראה תמונה עם נינה חדשה).

מאחלת שיהיה יותר שקט באזור שלנו. לא יכולים לחיות בתוך הפוליטיקה. ומה שקורה בכפר הנשיא, קורה לאנשים כאן. עלינו עם ציפיות גדולות שאולי לא הרבה מהציפיות התגשמו, אבל חלק כן. והחלק הראשון שהאנשים אהבו אחד את השני, אהבו לעבוד אחד עם השני, חיפשו את החברה אחד של השני, וחיפשו שוק לתוצרת. עד כמה שאפשר, היתה לנו אווירה יוצאת דופן בכפר הנשיא. בית. אני גאה שאני חברת כפר הנשיא.

ראיינה: ש.ש

זמר
זמר לך
זמר
זמר לך
זמר לך
מכורתי
המעגל
סובב
זמר לך
דובב
זמר לך
מכורתי
מכורתי

הרריין
המה
ישמחו
עת
מחול
ההורה
יסער
אלף
פרחים
לפתע
יפרחו
יכסו את
עין
המדבר

ראובן גוטר

אני חושב שאי אשר לעצור את ההתפתחות שמעבר לגבול היכולת שלנו להשפיע. יכולים להשפיע פה ושם. רעיון הקיבוץ התחיל בנקודה מסוימת, ושם נגמר. חלק 'האשם' בזה שהדור ההמשך של המייסדים של התק"ם הושפע מההתפתחות הגלובלית, והשאיפות שלהם כבר לא היו באותו מרחב. כשמתברר שהקיבוץ כבר לא קיבוץ. אפשר להגיד חבל, אבל צריך להכיר

בעובדות והעובדה היא, שהמצב הכלכלי שלי יותר טוב ממה שהיה אז. אני יותר חופשי בתנועות שלי. נכון שהן מוגבלות על פי היכולת הכספית, אבל אני יודע מה אני יכול להרשות לעצמי. יש עוד נקודה שעדיין טרם החלטתי אם אני מצטער או לא: הילדים, (על הנכדים לא מדברים), לא רוצים לחזור לפה.

באופן אישי אני אומר לעצמי ב-10 השנים האחרונות, מה הייתי עושה בלי מיכל, נכון יש מכבסה, אוכל.. היא מנהלת לי את העניינים.

אני התרגלתי מהר מאוד למחשבה שקיבוץ זה רק שם ואנחנו חבורה של אנשים נחמדים, ומפריע לי שיש אצלנו אנשים ומשפחות צעירות שלא סוגרות את החודש, ויש את אלה שלא צריך לדאוג להם.

רציתי לעבוד עד גיל 90. עבדתי עד גיל 89. מאז עברו 6 שנים, ואני מרגיש שאני צופה מהצד. קורא דברים, מתעדכן. לא מעורב. לא רוצה להיות מעורב. מרגיש שאין לי את הזכות להשמיע דעה. אם אני משמיע דעה, היא מבוססת על מה שהיה ולא על מה שהיום.

למה אנשים באים לכפר הנשיא? יש לקיבוץ שלנו שם של "אצלנו טוב לחיות". למה? אני לא יודע. חוץ מזה שכולם פה מברכים לשלום, והרבה פעמים אין לי מושג עם מי אני מדבר.

אני מודה לקיבוץ שדואג לזקנים, מקווה שימשיכו, למרות הקשיים האובייקטיביים, הפיננסיים.

באה

מנוחה

ליגע

ומרגוע

לעמל.

לילה

חיוור

משתרע

על שדות

עמק

יזרעאל.

טל

מלמטה

ולבנה

מעל,

מבית

אלפא עד

נהלל.

מה, מה

לילה מליל

דממה

ביזרעאל

נומה

עמק, ארץ

תפארת

אנו לך

משמרת.

אופל בהר

הגלבוע,

סוס דוהר

מצל אל

צל.

קול זעקה

עף גבוה,

... ..

מחורצים
ענפי הזית
כפני
הוותיקים,
געגועים
צובטים
עדיין
כשהזרורי
ם נוסקים.
הילדים
שקועים
בינתיים
בסוד
המשחקים
טירונים
חולמים
על בית
וזקנים על
מרחקים.

בואי רוח
ים
עם טפיחת
כנפי יונה
והביאי
מאי שם
עוד
דרישת
שלום
חמה.
בואי
נכונה
אל הלחי
השחומה
בואי רוח
ים
עם
טפיחת
כנפי יונה

אני מבין שהקליטה זה דבר מוצלח מאוד, שימשיכו ככה. אומרים לי שהחינוך על רמה. לא תמיד שמעתי את זה.

מאחל שהקיבוץ יעשה מאמצים לבנות חברה חדשה, שבעוד כמה שנים תהיה מבוססת על אלה שמצטרפים עכשיו.

מאחל שימצאו דרך לצאת מהמצוקה הכלכלית, שהיא מגבילה את הפעילות של הקיבוץ ונטל על הוותיקים.

ראיינה: ש.ש

שמואל חצור

ממייסדי הקיבוץ שהגיע למנסורה עם הקבוצה הראשונה היה גם בין קבוצת החברים שהגו יזמו ואף הביאו לידי ביצוע את "השינוי" המכריע באורחות חיינו.

שמואל ממעט מאוד לצאת מביתו בשנים האחרונות ושומר על בריאותו וצלילות דעתו בקן החם שבנו הוא ודבי ז"ל אישתו האהובה, הרשה לי לבוא לביקור קצר ולענות על שאלת השאלות: האם השינוי עשה טוב לבית כפר הנשיא או פחות... שמואל איתן ושלם בדעתו שהשינוי הביא את הנכס החשוב ביותר שקיים לכל בן אדם באשר הוא וזה: החופש.

החופש להחליט איך תחייה את חייך. איך תקיים את עצמך כלכלית, רוחנית ורעיונית ומלבד לקבל את החלטות האסיפה ולעמוד מאחוריהן, אין יותר איש בעולם שיגיד לך מה מותר לך לעשות ואיך יבחר כל אחד לנהל

את חייו מבלי שהקיבוץ נכנס יותר לכיס(למעט מיסים כמובן) ולהצבעתך בקלפי על פי דעתך ורצונך המוחלט בחירות שלמה.

שמואל מרגיש שמאז השינוי החברים בהחלט מאושרים יותר בחייהם למעט קבוצת וותיקים קטנה וקבוצת גיל הביניים שלא השלימו עם השינוי ונדרש שכנוע עמוק להביאם להגיד כן.

יתכן ועד היום יש כנראה 10 אחוז מהציבור שלא נהנו מפירות השינוי וראו בו פגמים וטעויות. בכל זאת הוא מאמין, שאם השכילו אותם חברים לעבור שינוי בתוך עצמם, הם גם השכילו לתכנן ביתר זהירות את עתידם הכלכלי הפרטי.

שמואל מבקש לאחל לבית כפר הנשיא שיחולו שינויים כלכליים שיטיבו עם החברים, באופן פרטי, כמו גם לקהילה כולה ונתקדם ונצמח ושהחברה תישאר עם החוסן והעוצמה החברתית שהוא הכיר כל חייו כאן. צריך תמיד לקום בבוקר עם פנים שמביטות קדימה לעתיד בתקווה לטוב. נ.ב.

כשנכנסתי לביתו שמואל התיישב מולי ואמר לי:
דבר ראשון שאני רוצה להגיד לפני שאת שואלת שאלות: קבוצת הפיליפיניות החייה בינינו ובתוכנו זה הדבר הנפלא ביותר שקרה לחברים הוותיקים בשנים האחרונות.
אני מברך גם אותן ומודה על מזלי הטוב.

ראיינה: הדסה בן-נתן

"הנעורים הם מתנת הטבע,

הגיל הוא יצירת אמנות"

גרסון

עמק
יזרעאל.
מי ירה ומי
זה שם
נפל
בין בית
אלפא
ונהלל.
מה, מה...
ים הדגן
מתנועע,
שיר
העדר
מצלצל,
זוהי ארצי
ושדותיה,
זהו עמק
יזרעאל.
תבורך
ארצי
ותהולל
מבית
אלפא עד
נהלל.
באה
מנוחה
ליגע
ומרגוע
לעמל.
לילה
חיוור
משתרע
על שדות
עמק
יזרעאל.

לילה הארט

בת 90 גרפיקאית, ציירת,
מורה ומטפלת באומנות.

הגיעה באוניה מלונדון לכפר
הנשיא בפורים 58, אלמנה
עם ילד בן 3.5.
בארץ פגשה את מקס וגילה
מדר ולאחר שביקרה אותם
בכפר הנשיא החליטה
להישאר פה.

"אחרי החיים בלונדון לבוא
למקום שהשירותים הם
ציבוריים בצריף רעוע והלינה
נפרדת, לא היה פשוט", יותר
מאוחר פגשה את נתן בן-אבי, ונולדו להם מירב ואבי.

עד היום למרות גילה, ממשיכה לילה להתנדב בהוספיס בראש פינה
כתרפיסטית, לתמוך ולעזור לאנשים. יוצרת מלאה אנרגיה ושמחת חיים.

לילה מרגישה קשר עם מגוון גדול של האוכלוסייה ללא הבדל בין מין או גיל,
יש לה חברים מכל הגילאים, חלקם היו תלמידה. וזאת בהחלט תודות
לפתיחות שלה וליכולת התקשורתית, מאור הפנים והחיוך שלא עוזב אותה.

השינוי שחל בקיבוץ בשנים האחרונות, מתיישב על לילה טוב יותר, מרגישה
יותר חופשייה ועצמאית.

"בכפר הנשיא היו תמיד חיי חברה עליזים ותומכים, היו טיולים משותפים,
וכלם היו בשביל כולם.

היום אנשים יותר עסוקים במשפחה האישית".

לקיבוץ לחג ה-70 אני מאחלת ומקווה שלמרות השינויים ורוח הזמן, נמשיך
להישאר במקום האחר והמיוחד, שהאנשים ימשיכו להיות מאירי פנים
ותומכים, ומצבנו הכלכלי יאפשר לנו להזדקן בכבוד.

ראיינה: דליה זלצברג

באה
מנוחה
ליגע
ומרגוע
לעמל.
לילה
חיוור
משתרע
על שדות
עמק
יזרעאל.
טל
מלמטה
ולבנה
מעל,
מבית
אלפא עד
נהלל.

מה, מה
לילה מליל
דממה
ביזרעאל
נומה
עמק, ארץ
תפארת
אנו לך
משמרת.
אופל בהר
הגלבע,
סוס דוהר
מצל אל
צל.
קול זעקה
עף גבוה,
על שדות
עמק

הלן לוויין

קשה לי להגיד לך איך השפיעה עליי ההפרטה. כי אני כל החיים שלי השתנו, כשאייבן נפטר. אני לבד בבית. חיינו יחד 60 שנה. כשאני מרגישה לא טוב, הוא חסר לי.

ישנם הרבה דברים קטנים שממש מקשים. הסתדרתי עם ההפרטה, עד שנכנס אליי הביתה סוכן של שואב אבק מסויים. אני חושבת שהוא ניצל את התמימות הקיבוצניקית שלי... יצאתי טמבלית וכל המשפחה כעסה עליי.

בקיבוץ אין שינוי חברתי רב. חוץ מזה שיש פה הרבה אנשים שאני לא מכירה. יש שינוי גדול עם המצב הכלכלי. הבת שלי מנהלת את החשבונות שלי. זה לא קשור לשינוי בקיבוץ.

הייתי רוצה שנצא מכל הבלאגן עם הכסף. שיסדרו את הפנסיות, ממש בושה מה שקורה כאן. בכל ענייני הכסף, יש שינוי לרעה. אנחנו לא כל כך בטוחים שיש לנו כסף. לא יודעים מה צופן העתיד. אנחנו, הוותיקים קצת פוחדים. הילדים לא יזרקו אותנו לרחוב. ובכל זאת צריך להתמודד עם דברים, שפעם הקיבוץ היה דואג. מהבחינה הזאת, יש הרגשה שאנחנו לבד. בהרבה דברים לא מנוסים ולא מבינים.

כל עניין הרכב הפרטי, יש הרגשה לא טובה. אני מרגישה שאני צריכה לקבל פיצוי, משהו צריך לעזור לי. לפני שבוע, הלכתי לבדיקות בחצור וראש פינה, נסעתי עם ... שאלתי כמה עולה לי ואמר לי 100 ₪. עשה לי חשבון ממש על הנסיעה, כולל על ההסעה של מרילין-המטפלת, כולל המתנה וכאלה. אני דואגת למצב הכלכלי, לא החברתי או המשפחתי. כן, זה חלק מהשינוי.

מאחלת לקיבוץ בחג השבעים: שעניין הכסף יסתדר. שתמשיך להיות לנו חברה טובה וחזקה. שיהיה טוב, מצב רוח טוב, קשר טוב אחד עם השני. אין פה ריבים, יש פה מצב נהדר, לעומת קיבוצים אחרים. שימשיך ככה. עניין הכסף חייב להסתדר.

ראיינה: ש.ש.

מי יבנה
יבנה בית
בתל
אביב?
מי יבנה
יבנה בית
בתל
אביב?
אנחנו
החלוצים
נבנה את
תל אביב
הבו חומר
ולבנים
ונבנה את
תל אביב

מי יזרע
יזרע שדה
בתל חי?
מי יזרע
יזרע שדה
בתל חי?
אנחנו
החלוצים
נזרע את
תל חי
הבו לנו
זרעונים
ונזרע את
תל חי.

מי ישתול
יشتול
פרדס
ברחובות
?
מי ישתול

שוש אפשטיין

גרשי היה מזכיר 3 פעמים, וכשעלה רעיון השינוי, כולם היו נגד. הוא אמר: אנחנו צריכים להשתנות, כי העולם משתנה. שום דבר לא נשאר. הוא אירגן חוגי בית, ובכל חוג דובר על מה יהיה עם הוותיקים. קמת בבוקר, עבודה, חדר אוכל, בתי ילדים.

שמוליק בן 68, נולד בטבריה. לבוב רודני היה אוטו גדול, הוא בא לקחת אותנו. נכנסנו לאוטו הגדול, הגענו לקיבוץ, עם האוטו הענק, והתינוק הקטן,

הדלת נפתחה, התינוק נלקח ע"י מיכל המאירי, ישר לבית התינוקות עד שעה ארבע. אני אמא שלו ואין לי מילה. אביבה נולדה באוסטרליה. ואני רציתי שיעברו ללינה המשפחתית. ככה זה היה.

השינוי הראשון היה המעבר ללינה המשפחתית. לקח הרבה זמן. נתן כבר נולד ללינה המשפחתית.

עם ההפרטה... הכל עולה כסף, אם אין לך כסף, את מתה. הכל היה חינם. הכל נורא יקר. לא קשה לי, כי אני לא יוצאת כמעט. עבדתי במועצה בארכיון כמעט 20 שנים. הגעתי לשלב שכבר לא יכולתי יותר. ילדים זה אושר. הקיבוץ מאוד השתנה מאז ההפרטה 2002, גרשי אמר: אנחנו צריכים להשתנות.

חסר לי שאין חדר אוכל. במפגש: צריך להיות בן 80-90-100 כדי ללכת לשם. המפגש הוא נכס. ממש נפלא שם. בעבר פגשתי שם את רחל. עכשיו אנחנו נפגשות בבית יונתן. תמיד יש משהו.

אני מברכת: שהקיבוץ ימשיך. הוא רעיון טוב.

אני שמחה שאני פה. לא יודעת מה הייתי עושה אחרת. התחתנתי עם אלוהים, היום אין לי אף אחד. הילדים שלי נולדו פה, גדלו פה, ועברו לאמריקה. גרשי תמיד אמר לי: אל תתערבי בעניינים של אחרים.

ראיינה: ש.ש

בהרים
כבר
השמש
מלהטת
ובעמק
עוד נוצץ
הטל,
אנו
אוהבים
אותך,
מולדת,
בשמחה,
בשיר
ובעמל.

ממורדות
הלבנון עד
ים המלח
נעבור
אותך
במחרשות

אנו עוד
ניטע לך
ונבנה לך,
אנו ניפה
אותך
מאד.
נלבישך
שלמת

בטון ומלט
ונפרוש לך
מרבדי
גנים,
על אדמת
שדותיך
הנגאלת

הדגן ירנין
פעמונים.

המדבר,
אנו דרך
בו
נחצובה,
הביצות,
אנחנו
ניבשן,
מה ניתן
לך עוד
להוד
ושובע,
מה עוד
לא נתנו
וניתן.

בהרים,
בהרים
זרח
אורנו,
אנו
נעפילה
אל ההר,
האתמול
נשאר
מאחורינו
אך רבה
הדרך
למחר.

אם קשה
היא הדרך
ובוגדת,
אם גם לא
אחד יפול
חלל,

שילה בן יהודה

אני לא מרוצה מהפרטה, אבל
מקבלת. אין ברירה.

השינוי זה לא בשבילי, לא בשביל
זה באתי ונשארתי. אבל הזמן
עובר, והילדים גדלים וזה מה
שהם רוצים. אז אני מרוצה, אבל
ככה זה. יש הרבה דברים שבכלל
לא לטעמי, אני במצב שונה, כי אני
לגמרי לבד פה, וזה מקשה.

כל דבר היום, הוא מעמסה.
למשל, נסיעות בריאות, אני צריכה
למצוא לא רק נהג, אוטו, ולשלם

הרבה, אבל גם צריכה למצוא מלווה. לפני ההפרטה, דאגו לשילובים.

חברתית, הרבה השתנה. כשבאים מחו"ל אין לי מושג מי בא. הם הולכים
למשפחה. לא רואים, לא יודעים. זה חבל. הכול נהיה מאוד פרטי.

אבל יש דברים משותפים, לא הספקתי השנה להשתתף.

מצאתי דפים מלפני יותר מעשר שנים. שכולם התנדבו ל"בנק הזמן" כל
הזמן. זו הייתה השעה הכי יפה של הקיבוץ. זה באמת היה משהו משהו.
היה רעיון נהדר. רציתי לתת לרחל בשביל הארכיון את הדפים. אין למישהו
שעה היום, ולא היו דרישות כמו היום. עכשיו הכול כסף. וזה היה קיבוץ.

באתי לישראל במרץ 47. באקסודוס ואז לחדרה, זה היה ינואר 48. לא
יכולנו להיכנס לחיפה, כי זה היה סוף שנה וחגגו על הספינות הצרות. לא
היה מקום. בהתחלה היה בשבילי היסטוריה של הארץ, כי באתי בינואר
48 לחדרה, הסוכנות לא נתנו לנו לעלות, עד שהוכחנו שאנחנו יכולים
להתקיים בעצמינו, וזה היה צחוק בעצם, כי להשתוות לעובדים הערבים,
זה היה קשה.

מזה יצאו הרבה סיפורים מצחיקים ואופייניים למחשבה של אז. למשל –
חקלאות לא יכולנו לעבוד כמו הערבים. היינו באחד מהמושבים ליד חדרה,
והוא נתן לנו לעשב. הייתה שורה ארוכה, עד שהגענו לסופה, העשבים
כבר גדלו שוב. והערבים כבר עשו 2-3 שורות.

זמר

זמר לך

זמר

זמר לך

זמר לך

מכורתי

המעגל

סובב

זמר לך

דובב

זמר לך

מכורתי

מכורתי

הררייך

המה

ישמחו

עת

מחול

ההורה

יסער

אלף

פרחים

לפתע

יפרחו

יכסו

את עין

המדבר.

הוא אמר זה לא בשבילכם. אולי נעשה ריסוס בחדל.

אחרי שבוע, הוא אמר לנו – זה לא בשבילכם. תחזרו חזרה. אתן בחורות כל כך נחמדות, אבל אני לא יכול התפרנס ככה. הוא היה הבן של בעל החווה. היינו סלמה ואני. הרבה אחרי זה הייתה ההכשרה. הלכנו והיו אנשים שהצטרפו לקחת אוטובוס לרוב נסעו בטרמפים. רק לעמוד בצד הכביש, כולם עצרו לך.

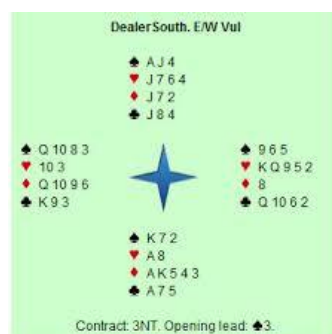
מברכת את הקיבוץ: שיהיה הרבה כסף, זה מה שחשוב לכולם כנראה, וגם לי, הרבה חברה ויחד, זה באמת מה שהכי חשוב. שנה טובה ומוצלחת.

ראיינה: ש.ש

אדי נמינוב

ממייסדי הקיבוץ הזה
היה כל ימיו איש רב פעלים
ומאוד מעורב חברתית.
נברך את אדי בבריאות
שלמה
ונחת מהמשפחה הענפה.

טומי עמית

עליתי לקרקע ב- 2 ביולי.

הקיבוץ השתנה כל הזמן.
בצעדים קטנים בתהליך
שחשבתי בזמנו כסטיכי
(תהליך שקורה מעצמו,
בלי הבנת תהליכים,
חברתיים, כלכליים) כי זה
לא היה מכוון ע"י אף
אחד, תמיד בא מלמטה,
תמיד ע"י "הפרות" של

דברים מקובלים, או "פרצות" כמו שקראו לזה בקיבוץ הארצי, אף פעם לא
הייתה יוזמה של ההנהגה להנהיג איזשהו שינוי. עד למשבר שנות 80-90,
ואז פתאום בראה הנהגת התנועה, ברשות נתן טל - בולדוזר - עם כל מיני
אקדמיים דחף את ה! שינוי. זו היתה הפעם הראשונה שהם הסתכלו מה
קורה בעם.

כשביקשנו אישור לראשונה ללינה משפחתית, קם מזכ"ל התנועה אז, חיים
גבתי אמר, יש לכם עבודה שכירה, יש לכם תקציב כולל - לא להלבשה,
נעליים, שיניים וכו' - אתם בכלל קיבוץ??

מרכז זה הצביע על לינה משפחתית.

אני לא אהבתי את התהליך הסטיכי, כי חשבתי שהוא חסר כיוון מושכל.

באחת הדגניות החליטו לבנות דירות של 48 מטר, והם קיבלו נזיפה. אתם
רצים אחרי שאיפות בורגניות פסולות, לבנות דירות פאר כאלה. זה היה
בשנות ה-70.

אז ככה זה התנהל בתנועה הקיבוצית עד שבא נתן משפיים, עם גיבוי של
אנשים כמו שריטה, אז רכזת חברה בתק"ם, ועוד. ומה שחולל את זה בסוף,
היה המשבר הכלכלי, כש-70 אחוז מהקיבוצים עמדו בפני התמוטטות
כלכלית.

אז באה הדת החדשה - השינוי - והבטיחו שזה ישנה את המצב. וזה
באמת שינה. אני לא מבין איך ולמה.

בהרים
כבר
השמש
מלהטת
ובעמק
עוד נוצץ
הטל,
אנו
אוהבים
אותך,
מולדת,
בשמחה,
בשיר
ובעמל.

ממורדות
הלבנון עד
ים המלח
נעבור
אותך
במחרשות

,
אנו עוד
ניטע לך
ונבנה לך,
אנו ניפה
אותך
מאד.

נלבישך
שלמת בטון
ומלט
ונפרוש לך

מרבדי
גנים,
על אדמת
שדותיך
הנגאלת
הדגן ירנין

פנינונים

פנינו אל
השמש
העולה,
דרכנו שוב
פונה
מזרחה.
אנו צופים
לקראת
שעה
גדולה,
זקוף
הראש
נפשנו עוד
לא שחה.
אנו צופים
לקראת
שעה
גדולה,
זקוף
הראש
נפשנו עוד
לא שחה.
חוצבים
אנו גורל
ביד רמה,
נושאים
בלב
תקוה
יוקדת.
אנו
זוכרים כי
יש לנו
אומה, אנו
יודעים כי
יש לנו
מולדת.
אנו

ניהול כלכלי פיננסי, בכלל עיסוק בכספים, זה היה בניגוד לאידיאולוגיה שלנו.

מה זה? סוציאליסטים מנהלים כספים?

רק בקיבוצים, ששם במקרה היה מישהו שהבין בכלכלה: שפיים, געש, מעגן מיכאל, חצרים, רק שם זה הצליח.

קיבוצים, כמו שלנו עם מנהלים כמו שלנו, שרק אחרי שהכניסו אותנו לבור, רק אז הם הבינו והלכו ללמוד ניהול כלכלי. זה היה מאוחר מידי. אז אני לא אהבתי את התהליך הסטיכי, וגם לא אהבתי את הבולדוזר של השינוי הגורף, הכולל, שבמקום שאיפה לשוויון, ושוויון כמו שראינו אז, היה בלתי אפשרי, פתאום אנחנו עכשיו סוגדים לכל מה שמביא לפערים.

בחג השבעים לקיבוץ, נותר לי רק להביע תקווה. מקווה שכפר הנשיא ימצא את הדרך להגיע לשגשוג כלכלי, בלי לוותר על גישה חברתית, (מה שהיינו קוראים) צודקת ואנושית, ושתמצא הדרך לעשות את זה, אולי יחד עם התנועה, אולי עם קיבוצים אחרים. שיימצא עוד 'נתן' אחד כזה שישאף, שימצאו מנהיג עם חזון של קיבוץ חופשי הרבה יותר, שלא סוגד לדיפרנציאלים, אלא לאותו חזון קדום של להיות נאור, צודק ואנושי וביחד. דבר אחד שהכשיל את החברה הצודקת והנאורה, היתה קביעתו של טבנקין בשנת 1927 כשקם ויכוח בתק"ם, האם אנחנו חברה נאורה וצודקת, או שמא חברה משימתית. והוא החליט יחד עם האחרים שאנחנו משימתיים, זה אומר – חיילים מגויסים למטרה מסוימת. וגם להיות צודקים ונאורים זה פשוט לא הולך יחד.

*היה חבר אנגלי מבית העמק שכתב ספר על תקופה זו, שכל מי ששומע מה שאני אומר שיקרא את הספר. הנרי ניר.

כל זה בקליפת אגוז.

חג שמח ! כפר הנשיא.

ראיינה: ש.ש

**"כל אדם ששומר לעצמו את היכולת לראות
יופי, לעולם לא יזדקן."**

פרנץ קפקא

הנרי שפרונג

"מכל אחד לפי יכולתו, לכל אחד לפי צרכיו".
זה העיקרון שהביא אותי לחיות בקיבוץ.

לכן בזמנו התנגדתי לתהליך השנוי, כלומר של הפרטה חלקית. במבט לאחור אני מבין היום שחיייתי אז בעולם פרי דמיוני - "אוטופי", שהיה במידה מסוימת מנותק מהמציאות.

כבר שנים ה"מכל אחד"...התקיים באופן חלקי בלבד.

אשר לחלק השני "לכל אחד לפי צרכיו", התברר כרעיון בלתי ניתן להשגה מלאה. מי קבע מה הצרכים של האחר? פעמים בעלי תפקידים ופעמים וועדות.

במצב הכלכלי הקשה של הקיבוץ, הבקשות של האחד נענו בשלילה בו בזמן שלשני אושרו הוצאות בלי חשבון- והכל מתוך שכנוע עצמי, שעושים צדק חברתי. במצב העניינים הזה, קמו הבנים ואמרו: מתוך האמצעים המוגבלים, תנו לכל אחד לבחור מה חשוב לו יותר ומה פחות. בנוסף, תנו לנו אפשרות לשפר את מצבנו, לא על חשבון האחרים, אלא במאמץ נוסף מצידנו.

היום, כשאני מסתכל על החברים האלה, מובילי השנוי, אני מגלה ביניהם רבים שלא עושים רק לעצמם ולמשפחתם, אלא תורמים מעל ומעבר לחברה כולה. בלעדיהם כפר-הנשיא היה נראה הרבה פחות חי ותוסס. השינוי לא הביא צדק מושלם, אבל הוא מהווה פשרה סבירה.

לסיכום אומר: שהשיתוף המלא שרת אותנו היטב בשנים הראשונות של בניית הקיבוץ. השינוי בא בזמן.

מה אני מאחל לכפר הנשיא ליום הולדתו? שנדע להמשיך ולטפח את המסורת של התנדבות, שעשתה אותנו מה שאנחנו.

"להזדקן זו חובה, להתבגר זו אופציה."

צילי דיוויס

אנו צופים
לקראת
שעה
גדולה,
זקוף
הראש
נפשנו עוד
לא שחה.
אנו צופים
לקראת
שעה
גדולה,
זקוף
הראש
נפשנו עוד
לא שחה.

חוצבים
אנו גורל
ביד רמה,
נושאים
בלב
תקוה
יוקדת.
אנו
זוכרים כי
יש לנו
אומה,
אנו יודעים
כי יש לנו
מולדת.
אנו
זוכרים כי
יש לנו
אומה,
אנו יודעים
כי יש לנו

זוכרים כי
יש לנו
אומה,
אנו יודעים
כי יש לנו
מולדת.

הולכים
אנו לקץ
של הנכר,
חלום
חרות
יחדיו
נגשימה.
אנו
דוגלים

בעוז בשם
מחר,
וטור אל
טור נלך
תמיד
קדימה!

אנו
דוגלים
בעוז בשם
מחר,
וטור אל
טור נלך
תמיד
קדימה!

פנינו אל
השמש
העולה,
דרכנו שוב
פונה
מזרחה.

מינה סלע

אני חושבת שהקיבוץ בנוי בשביל
האנשים, לא האנשים בשביל הקיבוץ.
אם לא מרוצים, צריכים לשנות.

כשהגעתי למנסורה, הייתי בת 18 וכמה
חודשים. הגעתי באוגוסט 48 הם כבר
עלו ביולי. אני מגיעה למנסורה, וישר
חיפשתי חברה טובה שלי, שרה
קורצ'ק. אמרו שהיא בתצפית. אני
בשמחה רצה לשם ונופלת לבור, למטה
בבור היו 2 חברים, ברני מרכס ועוד
מישהו, פתאום נופלת עליהם בחורה
מהשמיים... התמלאתי כולי אבק.
במנסורה הבחורות קיבלו חצי דלי מים
להתרחץ. הבחורים סידרו לעצמם דוש. אני זוכרת שכל הבחורות ריחמו
עלי, וכל אחת נתנה לי כוס מים מחצי הדלי שלה, כדי שאוכל להתרחץ.
הסצנה הזו ממש הייתה לסרט קומי.

כל יום-יומיים, הביאו לנו מים מראש פינה במיכל גדול. את האוכל שלנו
קיבלנו מהצבא. קיבלנו לוף, תפוז, פסטה.

היינו נקודה בודדת בשטח, על גגות הבתים ישבנו בעמדות תצפית שאיישנו
למען הצבא, תפקידנו היה לעקוב אחרי תנועת רכבים בסוריה. לא היו
ישובים יהודיים מהצד המזרחי. אני זוכרת בפירוש שאפילו ניסינו ליצור
קשר מורס ע"י פנסים עם עין גב. לילות הירח היו משהו. הרשימו אותי
השמיים בארץ, כל כך הרבה כוכבים לא רואים באירופה.

היום בקיבוץ, הרבה אנשים פה אני לא מכירה. לא יודעת מי תושב, מי
בעצמאות כלכלית. חסר לי חדר האוכל. מרגישה אווירה טובה. אני כבר לא
בעניינים. יש לי את המפגש. באים רק המבוגרים. מנסה להשתתף בחוגים
שם.

מפריע לי מאוד המראה החיצוני של הקיבוץ. עכשיו עם הקליטה של
תושבים, אין שום חוקים ונהלים. פעם היו כולם באותו סטטוס. בכל עיר יש
חוקי עזר. פה זה חסר. יש פה מקומות שנראים זוועה. כל אחד זורק אשפה
איפה שרוצה. זה לא הקיבוץ שהיה. לא יודעת איך להגדיר אותו.

חולשו, אחים,

חולשו

נְרִימָה

פְּעִימִינוּ—

טוּשׁוּ, אחים,

טוּשׁוּ,

אַל אֶרֶץ

הוֹרְתֵנוּ!

לֹא לָנוּ

הַמְנוּחָה!

לֹא לָנוּ

הַמְרָגוּעַ!

בְּאֶרֶץ

הַקְרוּחָה

מִשְׁלֹטוֹן

הָאֶזְרוּעַ...

חולשו,

אחים...

רְעִי הֵן בִּי

יְהִתְלוּ:

מֵה לָךְ אֶרֶץ

מוֹרָשָׁה?

שְׁמָה הֵן אֵיִם

יִילִילוּ—

תּוֹר לָךְ אֶרֶץ

חֲדָשָׁה!

אַל נָא

פְּתָאִים

תְּתַלְוָצוּ!

אַל נָא בָנִים

שׁוֹכְחֵי אִם

פֶּן בָּכֶם, אוֹי,

יִפְרָצוּ

בחור נחמד גר לידי. ושם מחסן עץ, מלא עצים. אנשים לא יודעים מה זה אדמה יותר. מרשים לעצמם לעשות מה שבא להם. למה לא עושים כלום? מנהל הנוי נגד ריסוס. אבל צריך לנקות את העשב מסביב.

אין מישהו עם מבט כללי על הנוי. פעם היה הקיבוץ יפה. מי שבונה עכשיו, עושה מה שהוא רוצה. כולם מדברים על זה, אף אחד לא עושה עם זה כלום. יש פה שנתיים כבר, שיחים יבשים אף אחד לא עושה עם זה כלום. ליד אלזה 2 עצים מתים.

פעם היתה ועדת ישוב...היו חוקים. לאט לאט הקיבוץ מתדרדר. כבר אין לנו מה להגיד.

מברכת בחג שמח. ושיהיה כסף ופרנסה.

ראיינה: ש.ש

זמי בן-צבי

זמי הוא בין הראשונים שהגיעו למנסורה. מאז עשה רבות בתפקידי ניהול מגוונים בקיבוץ.

מאחלים לך בריאות טובה, שמחה והרבה נחת מהמשפחה.

ש.ש

מופתי ליפשיץ

בגיל 25 הצטרף מופתי (משה) להקמת ישוב מעיין ברוך. משם הצטרף לגרעין האנגלי בכפר בלום כחבר. שם פגש את פנינה ז"ל ביחד עלו למנסורה והיו ממקימי כפר הנשיא. יחד הקימו משפחה.

חלק מחייו כחבר קיבוץ, נאלץ לעבוד בתפקידים שהרחיקו אותו ממשפחתו "פעם הקיבוץ אמר עשה ואתה לא התווכחת" ועד היום מרגיש שפספס את השנים של גידול הילדים.

מופתי היה בין מתנגדי השינוי – "בזמנו דיברנו שוויון והמעבר להפרטה היה לנו זר. פתאום כל אחד צריך לדאוג לצרכיו. תהליך ההתרגלות היה קשה לעיכול".

"קשה לי לראות את הפערים ההולכים וגדלים. בתים - ווילות שמתרוממות ללא צניעות בצמוד לבתים קיבוציים, שבהחלט מספקים את הדרישות.

עושה רושם שיש אנשים עשירים בקיבוץ עני. אין יותר סולידריות החוסן החברתי והמחויבות האישית הלכה לאיבוד".

"הברכה שלי לקיבוץ היא: שביחד נתגבר על הקשיים. נחלץ כוחות משותפים ונצליח להבריא את הקיבוץ, שנצא מהבוץ. אנחנו המבוגרים חיים בצנעה ומסתפקים במועט, והייתי רוצה שכל החברה, לא רק הוותיקים, יתגייסו לסגור את הפערים ההולכים וגדלים".

ראיינה: דליה זלצברג

**"הנשמה נולדת זקנה
וגדלה להיות צעירה.
זו הקומדיה של
החיים.
הגוף נולד צעיר והופך
זקן, זו הטרגדיה של
החיים."**

אוסקר ווילד

חולשו, אחים,

חולשו

נרימה פֶּעִמִּינוּ

—

טושו, אחים,

טושו,

אל אָרֶץ

הוֹרְתָנוּ!

לא לָנוּ

הַמְנוּקָה!

לא לָנוּ

הַמְרְגוּעַ!

בְּאֶרֶץ

הַקְרוּקָה

מְשֻׁלָּטוֹן

הַאֲזָרוּעַ...

חולשו,

אחים...

רְעִי הֵן בִּי

יְהִי לָנוּ:

מֶה לָּךְ אֶרֶץ

מוֹרְשָׁה?

שָׁמָּה הֵן אֵימִים

יִילָלוּ—

תֹּר לָךְ אֶרֶץ

חֲדָשָׁה!

אל נָא פְתָאִים

תְּתַלְצְצוּ!

אל נָא בָּנִים

שׁוֹכְחֵי אֵם

פֶּן בָּכֶם, אוֹי,

יִפְרָצוּ

צוֹרֵרֵינוּ,

שריטה סינה אלהרנד

אני הייתי מאלה שהובילו את השינוי. חשבתי שזה כמו לגדל ילד: אני עשיתי בדיוק מה שאני רציתי, וגידלתי אותו לפי מה שאני חשבתי. יש בן זוג שמפריע, יש בי"ס שמפריע, כולם מפריעים לי להגיע לתמונה שיש לי בראש. ואז הילד גדל, ויצא משהו שונה לחלוטין ממה שחשבתי.

ככה אני רואה את הקיבוץ.

אני הבאתי רעיון שראיתי בקיבוצים אחרים וגם לי עלו הרעיונות האלה בראש. הייתי רכזת ועדת חברה של התק"ם. באתי עם הרבה רעיונות. בעצם... לא ידעתי כלום.

ברגע מסוים, בדיוק לפני שסיימתי, עצרתי ואמרתי, תיזהרו, שנשאר קיבוץ, כי זיהיתי שאני שומעת צליל של מושב או משהו... זה ברח לי מהידיים.

זה היה תהליך שהיה הכי חשוב בחיים המקצועיים שלי. זה היה פרויקט שאני יוצאת ממנו עם "עשיתי משהו".

כל מקום וכל אדם זה משהו אחר. את התהליך התיאורטי יכולתי לתת לך, אבל עוד לא היו קיבוצים 10 שנים אחרי. היינו בין הראשונים, כמו עם הלינה המשפחתית. לאן זה הוביל? כבר אין לי צרכים, והרצונות של הצעירים, הדור הבא שונה. ויש עוד דור באמצע. היום אני עוסקת באומנות. מחפשת את הצעירים, לראות מה הם עושים. מה זה הדבר הזה. אני לא מתחברת, אבל... זה משהו אחר. אנשים בגיל 40, החיים שלהם לגמרי שונים. הכול מסביב משתנה. אין דבר שהוא דומה למה שאנחנו גדלנו בו.

תמיד זה היה, הפער בין הדורות. עכשיו זה רץ. עם התקשורת של היום....

אני חושבת שהרעיון הכללי מוצלח מאוד. אני כבר הרבה זמן חושבת שזה לא פייר מה שקרה עם החברים ובעיקר החברות שנשארו בלי כלום,

אל ראש
ההר! אל
ראש ההר!
הדרך מי
יחסום
לפדויי
שבי?
מעבר הר
הן זה מכבר
רומזת לנו
ארץ צבי.

העפילו,
העפילו,
אל ראש
ההר
העפילו!

העפילו,
העפילו,
אל ראש
ההר
העפילו!

אחים עלו,
אחים עלו -
לב מי יירך
ייחת מאבן
נגף.

צעד עשו,
ראה תראו
פי שניים
אנו אז
נישגב

העפילו...

אֲדָמָה,

אֲדָמָה,

בְּשִׁפְלָה

וּבְרָמָה,

בְּמָטָר

וּבְחֶמָה,

מָטָר

וּבְחֶמָה!

אֶת אֲמִנִי

אֲדָמָה—

אִם אָדָם

אֲדָמָת כָּל

חַי!

אֲדָמָה,

אֲדָמָה,

כָּרַעַב

וּבְצָמָה

כָּף מְקוֹר

הַנְּחֶמָה,

מְקוֹר

הַנְּחֶמָה!

אֶת אֲמִנִי

אֲדָמָה—

אִם אָדָם

אֲדָמָת כָּל

חַי!

אֲדָמָה,

אֲדָמָה,

הַגְּלוּיָה

וְהַתְּמָה,

לְךָ הַגּוֹף

וְהַנְּשָׁמָה,

הַגּוֹף

בלי בן-זוג, בלי כסף מי שאין לו, מאוד קשה לו. זה הדבר שהכי קשה לי. כולם רגילים שעושים להם, עכשיו אף אחד לא דואג להם. זה שסגרו את חדר אוכל, מקום המפגש המרכזי, מפריע לי.

אני מצאתי לי בן זוג שנפל לי מהשמיים. פתאום יכולתי לעשות לי בית חם ומרווח, כמו שרק יכולתי לחלום קודם.

השינוי באורח החיים שלנו - ידענו איפה הוא מתחיל, לא יודעים איפה הוא נגמר. הוא עדיין ממשיך. יש חברים שהגזימו.

ההפרטה זה דבר שמטשטש. אנחנו מאשימים את הכול בזה.

הקיבוץ אף פעם לא ידע לעשות כסף, לא יכולים להרשות לעצמנו 5 אנשים בנוי. גם מה שעשינו אז, הוביל אותנו להפרטה. היה חלום שלכולנו יהיה. כל עוד הממשלה תמכה בנו, הכול היה בסדר. ההפרטה בא כתוצאה מאין, אין. הצעירים לומדים, מגיעים לתארים. איך הם יחזרו לפה? הם אומרים לעצמם: מגיע לי יותר.

כשאנחנו חושבים על השינויים, ניתן לזהות שכאן היוזמה הייתה יותר ע"י הגברים. הנשים נסחפו. את הלינה המשפחתית, הגדלת הבתים - הביאו הנשים - האמהות אמרו עד כאן.

אני באופן אישי גאה בתהליך. לקח זמן. עשינו את זה בשני שלבים. נתנו עוד זמן לאנשים לחשוב. לקחנו סיכון שזה יישאר. היום מביאים אנשים מבחוץ לנהל את הדברים הרציניים יותר. לוקחים אנשים מקצועיים. פעם בחרו במי שמקובל.

איזה מזל שהגעתי לגיל הזה. איזה מזל יש לי.

חברתית: אין לי מושג מה קורה. יש 40-50 חברים במפגש כל יום. לא צריך יותר מזה. הצעירים מתפרנסים טוב, המון מכוניות חונות בכל מקום ובדרכים.

יש כאן הרבה חוגים. יש את לב הקיבוץ. בהתחלה התנגדתי שישתמשו בבנין הזה, אבל זה מצליח מאוד. לי טוב להיות כאן. בבית שלי. (בת 85). הייתי שמחה אם אחרי שהרצאה הסתיימה, היינו ממשיכים לשבת ולפטפט. ולא כולם היו מתפזרים.

מברכת את האנשים כאן, שתמיד יהיו מסוגלים למצוא את הדרך, כמו שהם רוצים, בלי לפגוע באחרים. שמדינת ישראל תהיה כאן ושהקיבוץ יוכל להמשיך. **חג שבעים שמח.**

"גיל של אישה לא אומר דבר. המנגינות הכי טובות מתנגנות על כינורות ישנים."

ראלף ואלדו אמרסון

ראיינה: ש.ש

לבי ולן ווינטרוב

לן: אני כבר בן 90,
יחד עם כל השינויים,
הדי טבעיים, שקורים
עם הגיל. השינוי
בקיבוץ, מפריע לי.

פעם לא היו מכוניות באזור, עכשיו אין במשק איזור שלא חונה בו מכונית.
יש לנו נופ של מכוניות. אני אישית כשאני רואה רכב, אני ישר חושב על
הוצאות. לא לכולם יש רכב.

נוכחתי בשיחה שהיה כתוב שיש ועד מקומי, החברים שם התווכחו מה זה.
זו התקדמות. שינוי לטובה.

בריכת השחייה: לא בכל קיבוץ יש בריכה שפתוחה רק לחברים. שמעתי
שבעמיעד פתחו לציבור, ויש שם קהל מתרחצים זר שהחברים לא
מתחברים אליו, כך שהרבה מהחברים נאלצים לוותר על התענוג.

אסיפה: נושאים שמובאים לאסיפה כבר לא חשובים לי באופן אישי. ואני
מרגיש לא מעורב משמעותית. בגיל הזה אתה כבר לא יכול להשפיע.

ליבי: עם השינוי, זה לא ממש משנה אם זה קיבוץ או עיר, למי שמתקרב
לגילנו. גם בארץ הכל השתנה. הקיבוץ עשה החלטות לא חכמות. בגילנו,
מאוד חשוב שיש משפחה בקיבוץ, באזור. יואל לא רחוק, אבל הבנות גרות
רחוק.

מרגישים שיש כתובת אם צריכים משהו. למשל: הנייד התקלקל. יואל הביא
טלפון חכם. אנחנו לא מסתדרים איתו. הנרי ויעל עזרו לנו והסבירו. ורדה
התקשרה כמה פעמים כדי לראות אם אנחנו מסתדרים.

התאכזבתי שלא ידענו על המפגש לזכר הנפטרים שהיה אתמול. לא ידענו
על קיומו של הערב. לא קיבלנו את ההודעה. שנינו בני 90. בכל העולם יש
שינויים. בגילנו קשה עם זה יותר. יותר טבעי כשיש משפחה מסביב.
מקבלים תמיכה.

אָדָמָה,
אָדָמָה,
בִּשְׁפָּלָה
וּבְרָמָה,
בְּמָטָר
וּבְחֶמְדָּה,
מָטָר
וּבְחֶמְדָּה!

אֶת אֲמִנּוּ
אָדָמָה—
אִם אָדָם
אֲדַמַּת כָּל
חַי!

אָדָמָה,
אָדָמָה,
בְּרָעֵב
וּבְצָמָא
בְּךָ מְקוֹר
הַנֶּחֱמָה,
מְקוֹר
הַנֶּחֱמָה!

אֶת אֲמִנּוּ
אָדָמָה—
אִם אָדָם
אֲדַמַּת כָּל
חַי!

אָדָמָה,
אָדָמָה,
הַגְּלוּיָה
וְהַתְּמָה,
לֶךְ הַגּוֹף
וְהַנְּשָׁמָה,

זמר לך

זמר

זמר לך

זמר לך

מכורתי

המעגל

סובב

זמר לך

דובב

זמר לך

מכורתי

מכורתי

הררייך

המה

ישמחו

עת

מחול

ההורה

יסער

אלף

פרחים

לפתע

יפרחו

יכסו

את עין

המדבר.

לן: סה"כ הקיבוץ ממשיך. אני מקווה שאני לא אהיה פה כשזה לא יהיה קיבוץ. יש כאלה שאומרים שעכשיו זה כבר לא.

נושא שכואב לי: זה שהפסקתי לעבוד מחוץ לשער. איזק ואני שתלנו שם שיחים, יש 3 עצים מתים שם. חבל שכך נראית עכשיו הכניסה לקיבוץ. טיפחתי את המקום. חשוב שתהיה כניסה יפה לקיבוץ.

ליבי: כבר לא נפגשים כמו פעם. אלזה ואדם מאוד חסרים לנו. הם היו חברים טובים שלנו. אילזה ואני מאוסטרליה. גם ג'נט ולוי. ג'וליה, פנינה ואני היינו מגהצות במחסן. אהבנו לעבוד יחד.

מברכים: שימשיך לא כמו היום. יש היום כיוונים שהם לא רצויים. שתהיה חברות טובה, אכפתיות.

ליבי: כל טוב, שיקנו הרבה כרטיסי לוטו.

לן מברך, שכולם יכירו את כל מי ששייך לכפר הנשיא, מפריע לי שאני הולך בקיבוץ, לא מכיר אף אחד.

לא מפריע לי שבן משק בגיל 18-20, אומר לי שלום. טוב לי שהוא זוכר אותי. זה נותן לי הרגשה של שייכות.

יהיה הרבה יותר קל אם הקיבוץ יהיה ריווחי. ושיהיה לקיבוץ מה לתת לחברים. מי חשב פעם על פנסיה. עבדת 10 שנים בעוף הגליל. חשבנו שהקיבוץ ידאג לנו. יש בכל זאת הרגשה שדואגים לנו. שיפי מהמפגש.

ליבי: אנחנו פשוט לא מעורבים הרבה. כי אני עדיין מבשלת ואנחנו אוכלים בבית. עזרו לי עם קניות און ליין. אבל ראיתי שלא תמיד הגיע מה שהזמנתי. קצת קשה עם הקניות.

מזל טוב כפר הנשיא. שהרבה בנים יחזרו לכאן וישמרו על המקום החשוב הזה.

ראיינה: ש.ש

**"הזדקנות היא
כנראה הדרך
היחידה שנותרה
כדי לזכות בחיים
ארוכים."**

דניאל אובר

כאשר הרי ליפשיץ היה בגילאי העשרים שלו, הוא כתב את השיר הזה על הזיקנה ואף חיבר לו מנגינה. אני שמרתי את השיר הזה אצלי הרבה שנים. לפני שבוע נזכרתי בו....
איך בחור צעיר מסוגל לתאר כך את הזקנה? אני עדיין לא מבינה. ש.ש

מזדקן / מילים ולחן: הרי ליפשיץ

מזדקן, לבד אני ישן
החיים חולפים בשקט
מזדקן, אני לא מתלונן
הדממה אותי חובקת
לו (רק) היית כאן לציד
אוחזת בידי
הייתי לנפשי נותן מנוח
בחוץ הכול שקט כל כך
יראה אוחזת בי
עד מתי (יהיה) בי כוח
עד מתי בי כוח

מזדקן, לבד אני עוגן
המפרש כבר לא מתוח
מזדקן, אינני מסתכן
והולך לי על בטוח
בחוץ שמיים מתרחקים
טביעת רגלי בחול
טעם האוויר מלוח
עוד מעט ואשכח
(ה) בכי בתוכי
עד מתי (יהיה) בי כוח
עד מתי בי כוח

לחברים שלום!

מעל שש שנים חלפו מאז חזרתי לכפר הנשיא עם משפחתי, והתחלתי את תפקידי בתוך מערכת הרווחה של הקיבוץ בתפקיד ניהול מועדון הפנסיונרים המקומי, "המפגש".

במהלך שנים אלו, נחשפתי לחוויות רבות, לאנשים ואנושיות.

גיליתי עד כמה קסום האדם, כמה מלא הוא חיים. כמה החיים מעצבים ויוצרים את מי שאנו. כל רגע, כל חוויה, הוויה.

הדרך הזו, השבילים הפתלתלים של חיינו נצבעים על גופנו למזכרת... עוד קפל, כתם וקמט. אנו הציור של חיינו. כמה נפלא.

במסגרת תפקידי זכיתי לבלות את ימי בעשייה, במפגש ובשיח. בלמידה, באחוזה וגם בהתמודדויות.

אני זוכה יומיום לפעול לצד חברינו, הוותיקים יותר, הוותיקים פחות.

לצד חלוצים שהגיעו עם חזון,

ולצד אלו שהצטרפו באמונה.

אני איתם חווה את הקיבוץ של היום.

עם הבנה, תהייה, התבוננות, קשיים... אך בעיקר אהבה גדולה לבית של כולנו, לכפר הנשיא.

לחברי הפנסיונרים, שלוחה תודתי- על החזון ועל האמונה שבבניית בית, קיבוץ, קהילה.

מאחלת לכולכם ולכולנו- בריאות טובה!

שנדע לומר 'שלום' איש לרעהו, בשבילים הפתלתלים של הקיבוץ, של החיים.

שנדע להושיט יד לעזרה.

שנדע לכבד אחד את השני, איש איש בדרכו ובאמונתו יחיה.

שנקבל בסבלנות ובסובלנות את סביבתנו והשינויים שחלים בה.

שנשכיל לראות את הטוב והיפה.

שנדע להמשיך לבנות, לשמור ולשמר את ביתנו, מתוך כבוד לשורשיו, למען עתיד ילדנו.

מאחלת לכל קהילת כפר הנשיא- חג משק 70 שמח!!

ולחיי השנים הבאות....

שפרה (שיפי) מתתיהו / מנהלת "המפגש"

"המפגש"

שיא שיא שיא אין כמו כפר-הנשיא לעולם ועד.
חג-שמח!